

Social Return on Investment

Evalueringsrapport af 2020

FUNDAMENTET
Sociale forandringer i bæredygtigt fællesskab

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT RAPPORT

FUNDAMENTET

Evaluering af 2020

FUNDAMENTET
Sociale forandringer i bæredygtigt fællesskab

SROI-rapport er udarbejdet af Lind Invest
September 2021.

LIND INVEST

INDHOLD

RESUME.....	3
FORMÅL.....	7
INTRODUKTION.....	8
FUNDAMENTETS FIRE TILBUD.....	8
ORGANISATIONSSTRUKTUR	11
FUNDAMENTET UNDER CORONA-PANDEMIEN	11
METODE.....	13
DATA.....	16
BERETNINGER FRA BORGERE.....	19
INTERESSETER.....	20
BEREGNING.....	23
INPUT: TID OG RESSOURCER BRUGT I FUNDAMENTET I 2020	23
OUTPUT: AKTIVITETSOPGØRELSER FOR FUNDAMENTET I 2020	24
OUTCOME: VÆRDI SKABT I FUNDAMENTET I 2020.....	25
OUTCOME FOR BORGERNE I FUNDAMENTET	26
SOCIALE INDIKATORER	32
BEREGNING AF SROI-RATIOEN	34
SENSITIVITETSANALYSER	35
ANDEN VÆRDISKABELSE	36
KONKLUSION	39
BILAG.....	41
IMPACT MAP.....	41
USIKKERHEDER OG ANTAGELSER.....	44
REFERENCER.....	45

RESUME

Følgende sider er et resume af SROI-analysen og resultaterne heri. Dette efterfølges af den fulde analyse. SROI-rapporten er en opgørelse af værdiskabelsen i Fundamentet i perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020 på baggrund af data indsamlet af organisationen og spørgeskemaer besvaret af borgerne.

FIRE VÆSENTLIGE ÆNDRINGER FRA TIDLIGERE ÅR

I dette års SROI-rapport for Fundamentet er der særligt fire ændringer i forhold til tidligere år, som er værd at bemærke, da det har indflydelse på analysens resultat. Disse fire ændringer er færre antal borgere i forløb, en ændring i anvendelsen af spørgeskemaundersøgelsen, en opdateret metode til at beregne de finansielle værdier samt flere antal frivillige.

Antallet af borgere i forløb hos Fundamentet i 2020 var 164, hvilket er et fald med 32 borgere sammenlignet med 2019. Dette fald skyldes Corona-restriktioner og nedlukning, som medførte, at der blev startet færre forløb op. Behovet for Fundamentets indsats har dog været større i selvsamme periode, da fremmødet per dag er steget med 28,7% sammenlignet med året før.

En anden ændring er måden hvorpå værdien af offentlige besparelser opgøres. I dette års SROI-rapport tillægges der kun en finansiell værdi, hvis markering "meget bedre" og ikke "bedre" som minimum er angivet af spørgeskemarespondenten. Dette skyldes, at forbedringer værende "bedre" ikke er kvantificerbare jf. VIVE's opgørelser over borgere, der flytter sig ud af sociale grupper, og derfor ikke tillægges en værdi i SROI-udregningerne. Forbedringerne skaber dog stadig en værdi for den enkelte borger såvel som samfundet.

Der er yderligere foretaget en ændring i anvendelsen af VIVE's udgiftsopgørelser for forskellige samfundsgrupper baseret på deres grad af udsathed. I dette års SROI-analyse, skelnes der mellem hvorvidt Fundamentets indsats har ført til effekter forbundet med beskæftigelse eller andre velfærdsydelser.

Den sidste ændring er antallet af frivillige, som er steget med 12 personer i 2020 sammenlignet med 2019. I 2020 arbejdede de frivillige 6.193 timer i Fundamentet, hvorimod det var 4.313 timer i 2019. De frivilliges tidsinvestering medregnes som input i SROI-ratioen, og derfor fører denne stigning i timer brugt af frivillige til et øget input.

Disse fire ændringer er de primære årsager til den lavere, men stadig høje, SROI-ratio i år.

FUNDAMENTET

Fundamentet har siden marts 2014 ydet gratis hjælp til udsatte borgere i alle aldre i Aarhus. Fundamentets helhedsorienterede tilgang kan opdeles i fire tilbud, som borgere kan få hjælp igennem; Behandlingsrummene, Borgerhjælpen, fællesaktiviteter og HF-Fundamentet. I Behandlingsrummet lindres borgernes fysiske og psykiske smerter. Borgerhjælpen hjælper med en lang række problemstillinger bl.a. kontakten til det offentlige, privatøkonomi mv. Fællesaktiviteterne opbygger sociale relationer igennem arrangementer som fællesspisning, gåture, fitness, yoga, mindfulness mm. Og HF-Fundamentet tilbyder et studiefællesskab og hjælp til borgere, som har problemer med at færdiggøre en ungdomsuddannelse. Derudover er brugere af Fundamentet tilknyttet en fast mentorkontakt, hvis funktion er at være brobyggende i kontakten til behandlingspsykiatrien og det offentlige.

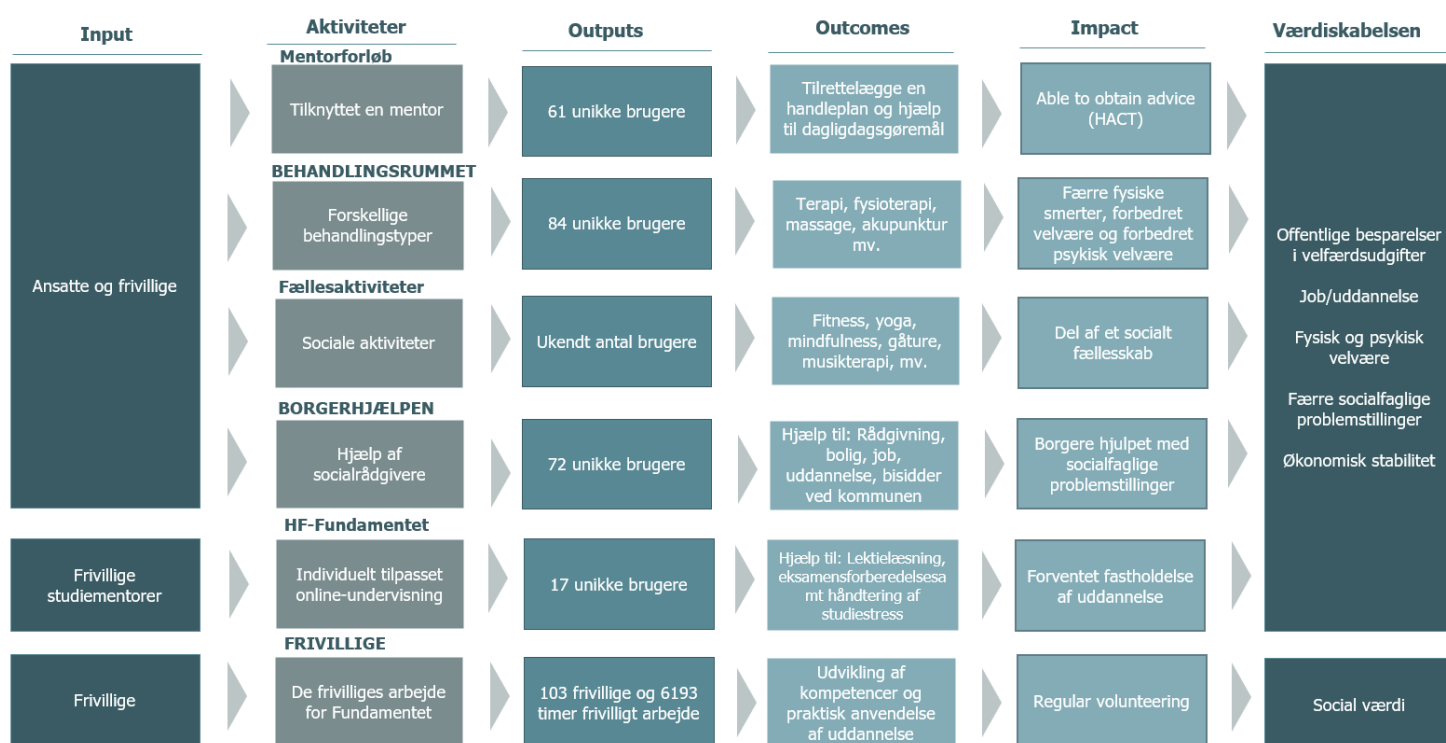
BEREGNING OG METODE

Metoden Social Return on Investment (SROI) er udviklet til at kvantificere og værdiansætte den effekt, som sociale velgørhedsprojekter og organisationer skaber for målgruppen og samfundet. SROI-metoden tager afsæt i, hvilke interessenter der påvirkes af projektet, og hvilke effekter disse

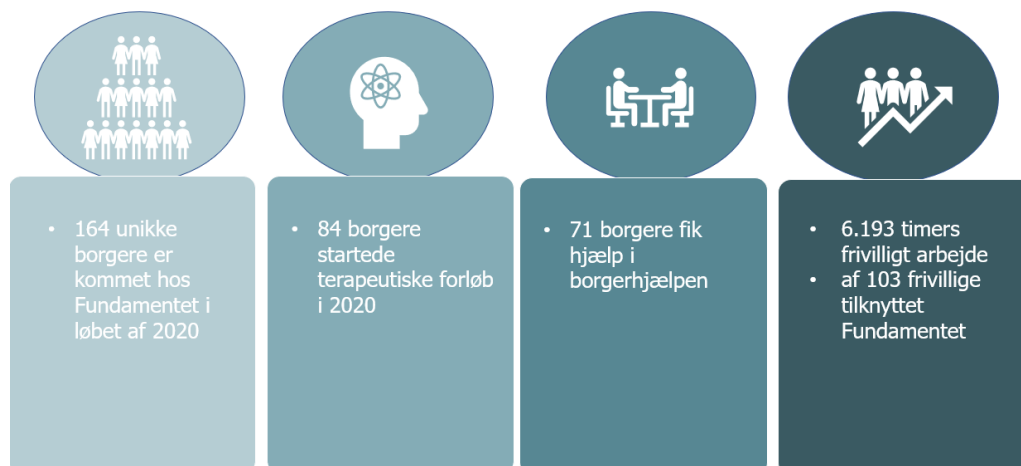
interessenter oplever som konsekvens af projektet (outcome). To typer af værdier bruges til at værdiansætte effekterne:

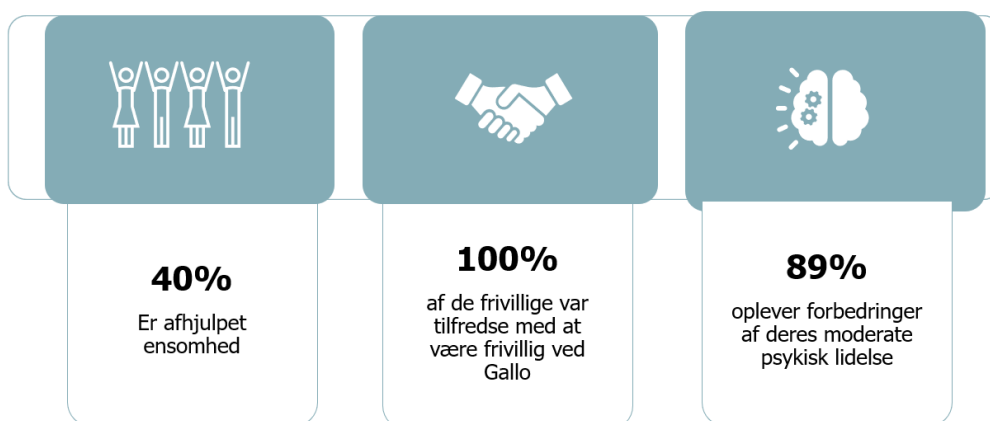
- **Finansielle værdier:** Dækker over de udgifter, som det offentlige sparer ved, at Fundamentet hjælper sårbare borgere. Eksempler herpå er sundhedsmkostninger og udgifter til offentlig forsørgelse. De finansielle værdier er opgjort på baggrund af omfattende rapporter fra de danske social-og sundhedsmyndigheder.
- **Sociale værdier:** Dækker over forbedringer af borgernes velvære. Den monetære værdi af disse forbedringer baserer sig på gennemsnitsværdier fra Social Value Bank¹. Værdierne i Social Value Bank er fastsat gennem en lang række spørgeskemaundersøgelser af borgere i Storbritannien. Her kan man ved at isolere effekten af en given social værdi observere forskelle i den gennemsnitlige indkomst for borgere med og uden en given social status.

FIGUR 1 - FORANDRINGSTEORI FOR FUNDAMENTET

RESULTATER

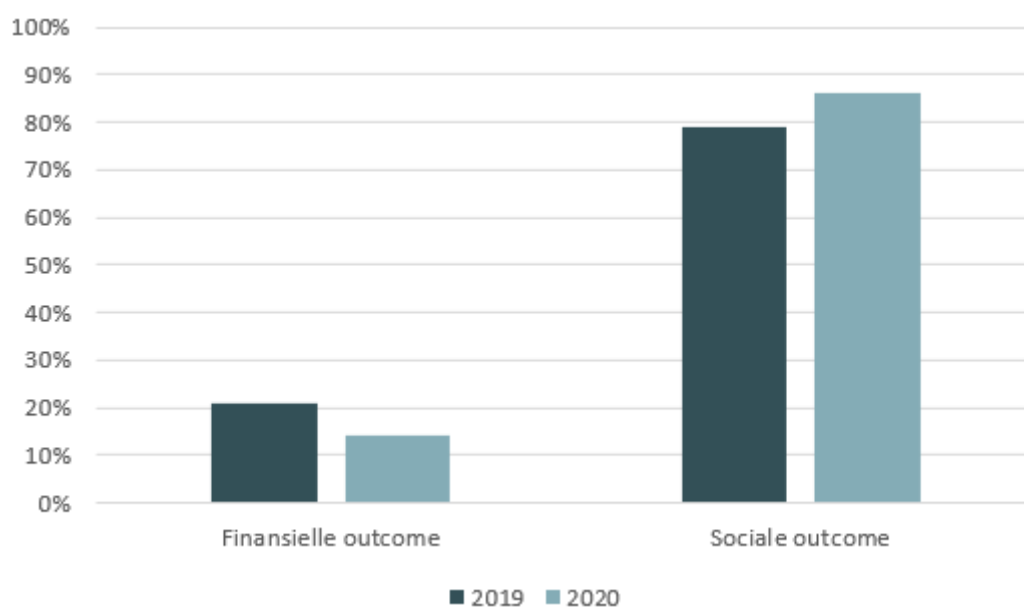

SAMLET VÆRDI SKABT I 2020

- Besparelse af offentlige udgifter svarende til 1,1 mio. kr.
- Social værdi af øget velvære skabt svarende til 6,8 mio. kr.

FIGUR 2 – FORDELINGEN AF DET TOTALE OUTCOME SKABT I AF FINANSIELLE- OG SOCIALE VÆRDIER I 2019 OG 2020

Note: Figur 2 viser, hvor stor en del af det samlede outcome, der skabes af finansielle- og sociale værdier. Eksempelvis stod de sociale værdier for 79% i 2019 hvor de stod for 86% i 2020 af den samlede værdiskabelse.

INPUT OG OUTCOME

Værdi	
INPUT	4.122.924 kr.
OUTCOME	7.966.054 kr. (1.136.202 kr. finansiell værdi og 6.829.852 kr. social værdi)

SROI-RATIO

Den finansielle SROI-ratio udregnes ved at dividere finansielt outcome med input:

$$\frac{1.136.202 \text{ kr.}}{4.122.924 \text{ kr.}} = 0,28$$

Den sociale SROI-ratio udregnes ved at dividere socialt outcome med input:

$$\frac{6.829.852 \text{ kr.}}{4.122.924 \text{ kr.}} = 1,66$$

SROI-ratioen for 2020 udregnes ved at dividere outcome med input:

$$\frac{7.122.924 \text{ kr.}}{4.122.924 \text{ kr.}} = 1,93$$

Dermed skaber Fundamentet en værdi a 1,93 kr. for interessenter og samfundet generelt for hver 1 krone investeret i Fundamentet. Dette svarer til et afkast på 93% på en 1-årig investering. Som figur 2 illustrerede, er det den sociale værdi som skaber størstedelen af værdiskabelsen.

ANDEN VÆRDISKABELSE

Fundamentet skaber mange effekter, som ikke direkte kan omsættes til en monetær værdi og derfor ikke indgår i SROI-ratioen på 1,93. Blandt andet får borgerne en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet, ligesom de forbedringer, som borgeren oplever, smitter af på den nærmeste familie og venner. Desuden oplever ansatte, at de har en direkte og positiv effekt på borgernes liv, hvilket er med til at øge de ansattes arbejdsglæde og livskvalitet. Samfundet oplever ligeledes en øget beskæftigelse, som der er forbundet med mindre ensomhed og psykiske sygdomme. Disse effekter opstår som følge af Fundamentets virke, men er forbundet med for stor usikkerhed til, at de kan værdiansættes.

Denne værdiskabelse uddybes i afsnittet "Anden værdiskabelse".

FORMÅL

Formålet med analysen er at estimere den værdi, Fundamentets aktiviteter skabte i 2020. Analysen giver derudover et indblik i, hvordan Fundamentet fungerer, hvilke interessenter der er involveret og hvor der konkret skabes værdi i organisationen.

Analysen kan benyttes af interne og eksterne interessenter. For ledelsen i Fundamentet kan den give overblik over organisationens arbejde. Eksternt kan rapporten benyttes til at dokumentere Fundamentets værdiskabelse og benyttes som et værktøj til for eksempel fremtidig fundraising i organisationen. Analysen kan altså bidrage til fortsat drift og udvikling i organisationen.

Analysen tager udgangspunkt i effekterne skabt i året 2020. Fokus er her på de kortsigtede effekter, da disse har været mulige at opgøre og estimere med valide data. Der er også en række langsigtede og potentielt positive effekter, som ikke er inkluderet i analysen på nuværende tidspunkt. Rapportens resultater er således baseret på konservative beregninger af den værdi, som Fundamentet skaber.

Det er en afgørende del af Lind Invests tilgang til socialt ansvar at opgøre og analysere effekterne i de projekter, vi støtter. Dette gøres for at sikre, at der er et fornuftigt forhold mellem input og outcome i projekterne, og at projekterne dermed gør størst mulig gavn for målgruppen og samfundet.

INTRODUKTION

Fundamentet har siden marts 2014 ydet gratis hjælp til udsatte borgere i alle aldre i Aarhus. Foreningen drives for lidt over fire millioner kroner om året af både offentlige midler fra blandt andet Aarhus Kommune og Socialministeriet samt private donationer og medlemskaber. I 2020 havde Fundamentet 4380 besøg i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene, ved fællesaktiviteter og HF-Fundamentet til trods for 11 ugers Corona-nedlukning. Deres indsats er bl.a. blevet hædret ved Kronprinsparrets Priser i november 2018, hvor Fundamentet modtog den Sociale Stjernedryspris.

Tilgangen er helhedsorienteret med fokus på den individuelles behov og behandlingen er anonym. En central årsag til den anonyme og helhedsorienterede tilgang er, at en stor del af de udsatte ikke kan begå sig i det offentlige system og derfor har givet op over for det offentlige. De føler ikke, at de har andre steder at gå til, hvorfor Fundamentet opfylder et vigtigt og ellers udækket behov for gratis og anonym hjælp. Derudover aflaster Fundamentet det offentlige ved at forebygge indlæggelser, danne vejen for et mere stabilt liv med håb for fremtiden og skabe en vilje til at udvikle sig, hvilket i visse tilfælde ender med, at borgere kommer i uddannelse og beskæftigelse.

Fundamentets helhedsorienterede tilgang kan opdeles i fire tilbud, som borgere kan få hjælp igennem; Behandlingsrummene, Borgerhjælpen, fællesaktiviteter og HF-Fundamentet. Disse præsenteres mere dybdegående i de næste afsnit.

Fundamentet åbnede i 2014 og er i dag beliggende i Frichsparken i Aarhus. I løbet af 2020 havde Fundamentet syv fuldtidsansatte, fire deltidsansatte, fire praktikanter og to ulønnede praktikanter. Derudover har 103 frivillige været involveret i løbet af året. De tæller blandt andet psykologer, massører, fysioterapeuter, ergoterapeuter, socialrådgivere, pædagoger og fundraisere/ driftsfrivillige – både uddannede og studerende.

I 2020 blev der udarbejdet en SROI-rapport for Fundamentets indsats i 2019. Her var konklusionen, at for hver 1 krone investeret i Fundamentet skabes der værdi for 4,20 kroner for Fundamentets interessenter og samfundet. Ratioen for 2020 er beregnet til 1,93.

Forskellen skyldes hovedsageligt, at værdien af hvordan offentlige besparelser opgøres på, er ændret, og at der i år skelnes mellem effekter forbundet med beskæftigelse eller andre velfærdsydelser. Disse ændringer er beskrevet i afsnittet "værdiansættelse af finansielle værdier". Forskellen skyldes derudover at færre borgere kom hos Fundamentet i 2020, grundet Corona-pandemien. Det er dog samtidig væsentligt at understrege, at SROI-ratioerne for henholdsvis 2019 og 2020 ikke kan sammenlignes direkte. Forskellen i ratioen skyldes ikke nødvendigvis, at Fundamentets indsats har været bedre eller dårligere – men nærmere ændringer i værdifastsættelsen.

Det er ydermere vigtigt at have for øje, at SROI-ratioen ikke kan stå alene, da Fundamentet også skaber værdi for borgere og andre interessenter, som det ikke har været muligt at fastsætte en monetær værdi på. Dette er gennemgået i afsnittet "Anden værdiskabelse". Analysen opsummeres i bilag 1, hvor et Impact Map illustrerer processen og udregningerne.

FUNDAMENTETS FIRE TILBUD

BORGERHJÆLPEN

Borgerhjælpen er et tilbud for udsatte og sårbare borgere, hvor de gratis kan få hjælp til forskellige problemstillinger, som de har svært ved at finde hjælp til andre steder. Dette gælder blandt andet hjælp til at håndtere kontakten til det offentlige, at finde bolig og få styr på privatøkonomien. Tilbuddet er anonymt, uden venteliste og ordinær sagsbehandling, og der er stort fokus på at møde borgerne i øjenhøjde med empati, åbenhed og forståelse for deres problem. Borgerhjælpen har tilknyttet kompetente fastansatte og frivillige, som har erfaring med arbejdet såsom socialrådgivere, pædagoger mv.

BEHANDLINGSRUMMENE

I behandlingsrummene kan borgerne få lindret fysiske og psykiske smerter gratis af frivillige, som enten er uddannede eller i gang med en uddannelse som psykolog, fysioterapeut, massør, psykoterapeut mv. Brugen af både uddannede og studerende gør det muligt at holde Fundamentets to behandlingsrum åbne alle ugens hverdage. Formålet med behandlingsrummene er at sikre, at udsatte borgere, uden midlerne til at betale for de ofte dyre behandlinger, kan få behandling og uden lang ventetid.

Fællesaktiviteter

Fundamentet tilbyder sine borgere en lang række af fællesaktiviteter. Der arrangeres fællesspisning, gåture, holdaktiviteter med fitness, yoga, mindfulness mm. Derudover er det muligt at opholde sig i fællesrummene og spille spil, snakke om stort og småt samt få hjælp til mindre praktiske opgaver. Alt i alt er aktiviteterne med til at skabe et socialt fællesskab på tværs af borgere, frivillige og ansatte. Det er med til at give en følelse af medlemskab og opbygge sociale relationer, som kan forebygge ensomhed og andre psykiske udfordringer.

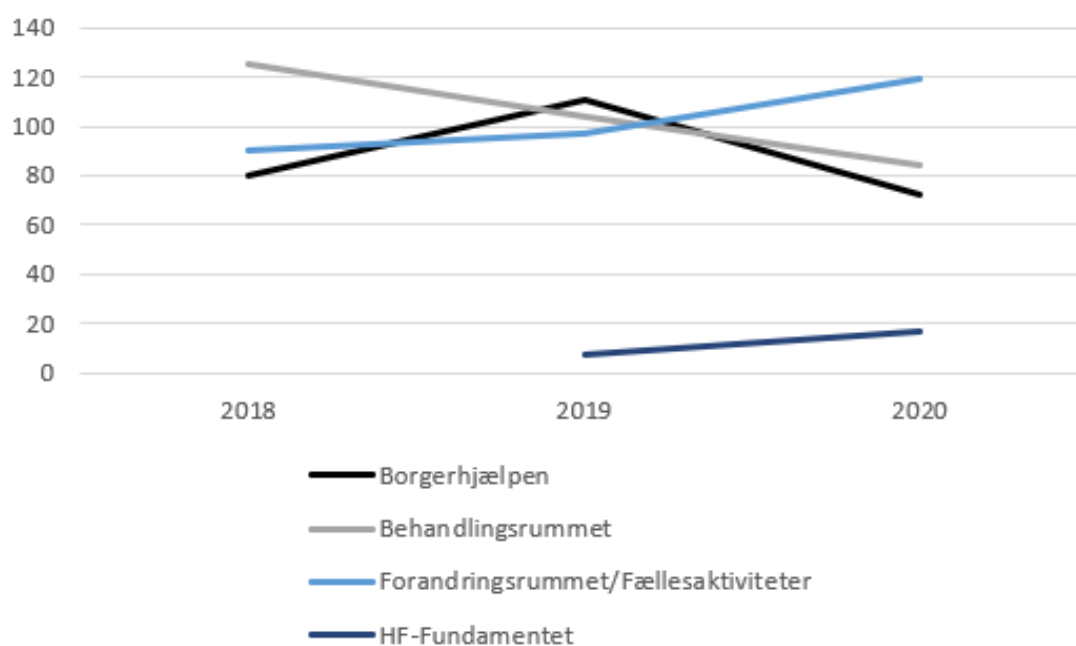
HF-FUNDAMENTET

HF-Fundamentet er et samarbejde mellem Aarhus HF & VUC og Fundamentet. Borgerne i HF-Fundamentet er tilmeldt onlineundervisning hos Aarhus HF & VUC, og Fundamentet tilbyder dem et studiemiljø i Fundamentets lokaler, hvor borgerne får et studienetværk og hjælp til opgaver og lektier. De tilmeldte mødes tre gange om ugen. Hver uge kommer en dansklærer og en engelsklærer fra Aarhus HF & VUC i Fundamentet og laver undervisningssekvenser som supplement til borgernes onlineundervisning. Derudover får hver borger en kontaktperson hos Fundamentet, som hjælper og støtter borgeren igennem forløbet. Formålet med HF-Fundamentet er at hjælpe udsatte unge med at få en ungdomsuddannelse. Tabel 1 opsummerer de fire tilbuds indhold. Som nævnt benytter borgere hos Fundamentet tilbuddene på tværs efter behov.

TABEL 1 - KARAKTERISTIKA FOR BORGERHJÆLPEN, BEHANDLINGSRUMMENE OG FORANDRINGSRUMMET OG HF-FUNDAMENTET

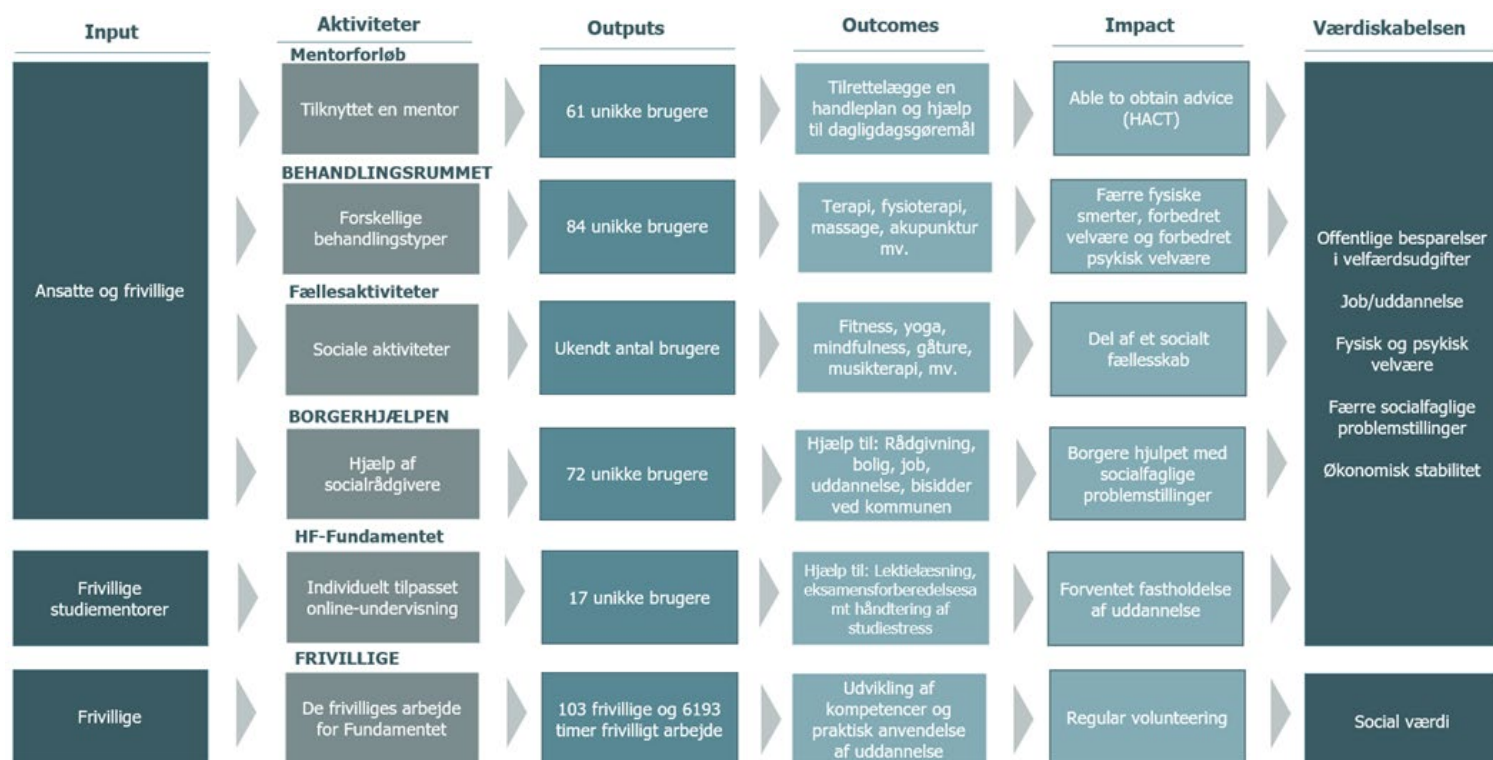
Borgerhjælpen	Behandlingsrummene	Forandringsrummet	HF-Fundamentet
• Privatøkonomisk rådgivning • Hjælp med bolig • Vejledning til forståelse af dokumenter fra det offentlige • Hjælp til møder med det offentlige • Pludselig opstået angst • Sorg • Viden om uddannelser	• To behandlingsrum • Gratis behandling • Behandling indenfor: Psykologhjælp, fysioterapi, massage, akupunktur, ergoterapi, psykoterapi • Professionelle behandlere inden for mange fagområder	• Sociale aktiviteter og netværksopbygning • Fysiske aktiviteter • Fællesspisning og gåture • Væresteds funktion	• Hjælp til opgaver og lektier • Studienetværk • Undervisning i eget tempo • Støttende kontaktperson

FIGUR 3 – UDVIKLINGEN I ANTALLET AF BORGERE I FUNDAMENTET

Note: Figuren angiver hvor mange unikke borgere der har været i hver af Fundamentets tilbud fra 2018 til 2020.

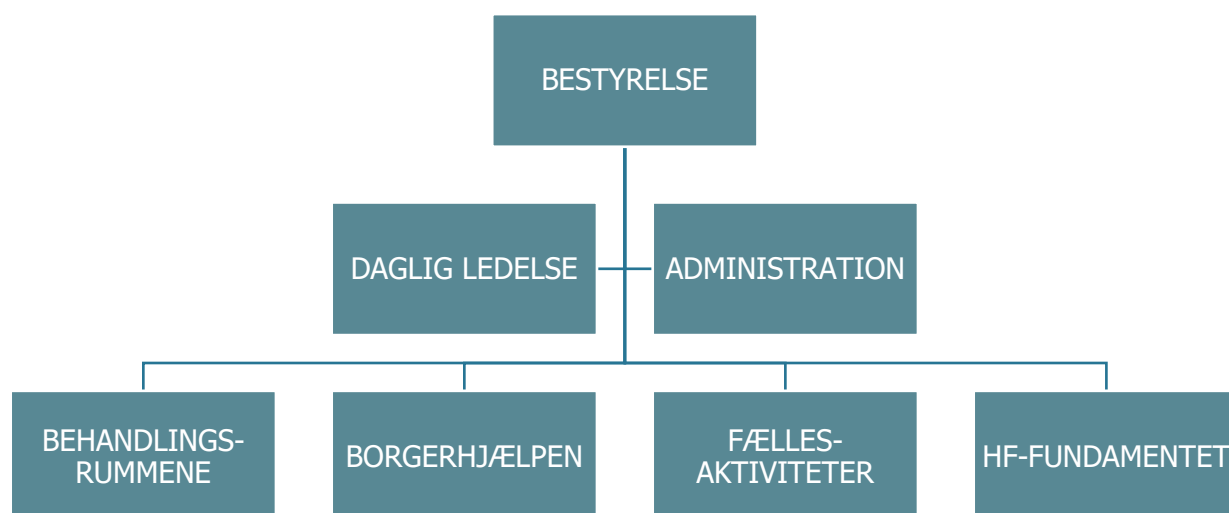
FIGUR 4 - FORANDRINGSTEORI FOR FUNDAMENTET

ORGANISATIONSSTRUKTUR

Fundamentet er en frivillig forening, der består af en bestyrelse, ledelse, ansatte og en stor gruppe frivillige. Bestyrelsen består af otte personer og supplerer ledelsen, som består af en daglig leder². Derudover er der en administrationsgruppe, som står for den praktiske drift, arrangementer og fundraising mm. Endeligt kan Fundamentets aktiviteter inddeles i de såkaldte 'tre søjler': en Behandlingsgruppe, en Hjælpergruppe og en Driftsgruppe. Der er ansatte tilknyttet alle fire tilbud. De frivillige har forskellige ansvarsområder på tværs af enten Behandlingsgruppen eller Hjælpergruppen. Figur 5 illustrerer organisationsstrukturen.

FIGUR 5 - ORGANISATIONSSTRUKTUR

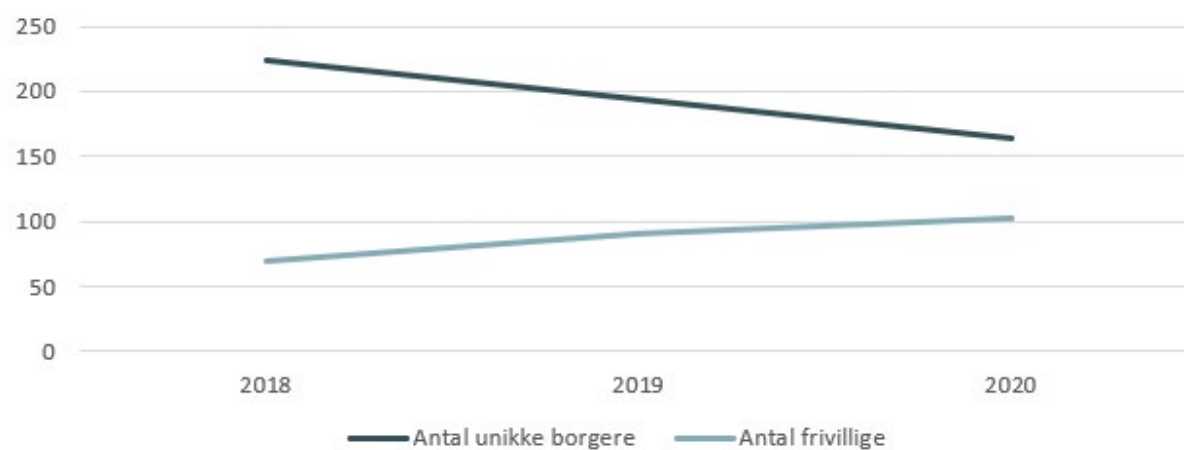

FUNDAMENTET UNDER CORONA-PANDEMIEN

Corona-pandemien har haft konsekvenser for Fundamentets virke i 2020. Fra midten af marts til midten af maj, måtte Fundamentet lukke ned for alle deres aktiviteter. Behovet for Fundamentets aktiviteter blev dog ikke mindre. Derfor blev mange af Fundamentets behandlinger og aktiviteter rykket online, ligesom der blev serveret mad udendørs tre dage om ugen. De forløb der ikke kunne rykkes online blev i stedet rykket udenfor, hvilket blandt andet gjaldt psykologsamtaler og psykoterapi. Dette hjalp med at opretholde det sociale fællesskab som Fundamentet har skabt, og dermed mindske den ensomhed man ellers kunne have følt i nedlukningsperioden.

I 2020 fik 164 brugere hjælp i Fundamentet med en række forskellige udfordringer i diverse forløb. Til sammenligning fik 194 brugere hjælp i 2019, og udviklingen i både antallet af unikke brugere samt frivillige er vist i figur 6. Det lavere antal borgere skyldes ikke en mindre efterspørgsel efter Fundamentets indsats, men at Corona-restriktionerne gjorde at de startede færre forløb op.

FIGUR 6 – UDVIKLINGEN I ANTALLET AF UNIKKE BORGERE SAMT ANTALLET AF FRIVILLIGE I FUNDAMENTET FRA 2018-2020

METODE

Med inspiration fra traditionelle økonomiske udregninger, som Return on Investment og Cost-benefit-analyse, er metoden Social Return on Investment (SROI) blevet udviklet til at kvantificere og værdiansætte den effekt, som sociale velgørenhedsprojekter og organisationer skaber for målgruppen og samfundet. SROI-metoden tager afsæt i, hvilke interessenter der påvirkes af projektet, og hvilke effekter disse interessenter oplever som konsekvens af projektet (outcome). Herefter tilknyttes en monetær værdi til disse effekter. Værdien af effekterne sammenholdes herefter med det samlede input i form af tilskud, donationer og frivilliges tidsinvestering. Herved findes SROI-ratioen, som er et mål for, hvor meget værdi projektet genererer pr. investeret krone.

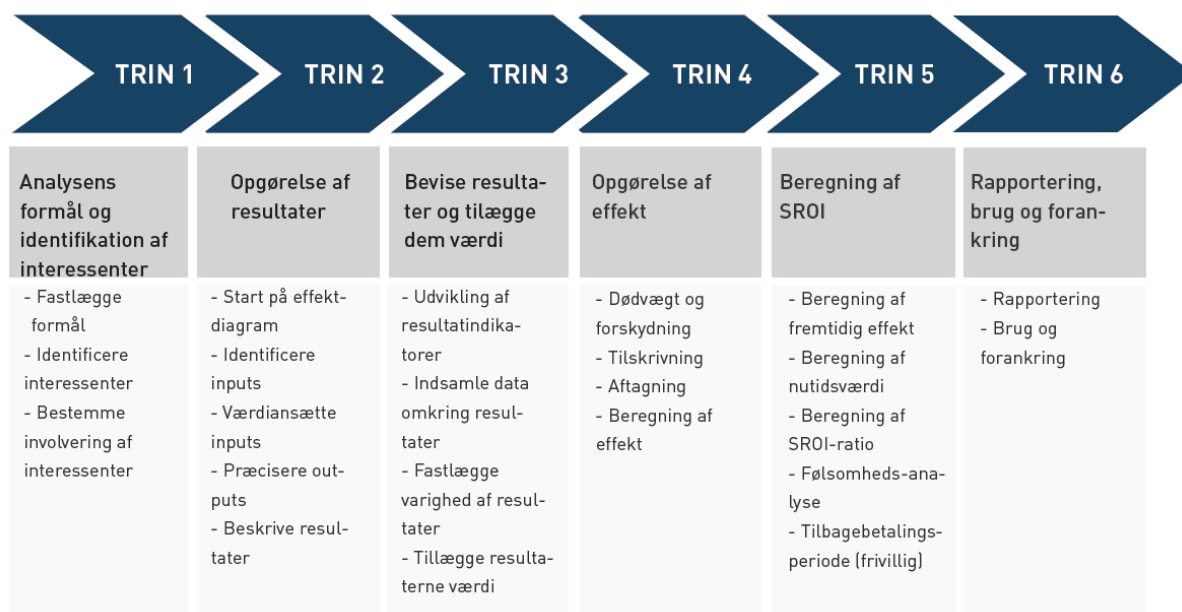
Der findes forskellige tilgange til en SROI-analyse. Denne analyse tager udgangspunkt i SROI-metoden udviklet af det tidligere Office of the Third Sector (OTS), som hørte under det britiske Cabinet Office³. Denne metode er blevet flittigt brugt af analyseinstitutter og fonde i forbindelse med studier af sociale projekter og organisationer⁴ og har to centrale styrker. For det første kan den bruges til at afdække en stor del af de komplekse effekter sociale projekter og organisationer kan have på målgrupper. For det andet kan metoden benyttes til at sætte monetære værdier på "bløde" effekter, som ofte er svære at kvantificere.

Metoden er dog ikke perfekt og udvikles løbende, som den bliver brugt. Det er generelt en stor udfordring at indfange samtlige effekter, som et socialt projekt kan have på målgruppen og samfundet. For det første er det blotte antal af mulige outcomes stort. For det andet kan projektet potentielt påvirke både deltagerne direkte, men også personer i deltagernes omgangskreds og samfundet generelt gennem afledte effekter, hvilket øger antallet af interessenter og kompleksiteten af beregningerne betydeligt. Endeligt vil effekten af et projekt virke forskelligt på tværs af individer afhængigt af deres individuelle evner, karakteristika, motivation, familiesituation osv. Der skal eksempelvis bruges færre ressourcer på at skabe et positivt outcome for en person, som er motiveret til selv at gøre en indsats, end for personer som ikke er motiveret. Ved at benytte SROI-metoden er det dog muligt at indfange de væsentligste outcomes af et projekt, tilskrive dem en værdi, og give et realistisk billede af de effekter, som sociale projekter kan have på målgrupper. De effekter, som ikke kan tilskrives en monetær værdi, vil i stedet blive behandlet under afsnittet "Anden værdiskabelse".

Selvom hovedfokusset i en SROI-analyse er at estimere værdien af sociale indsatser, så bidrager analysen også med andet. Udarbejdelsen af en SROI-analyse er med til at skabe overblik over hvilke interessenter der findes, hvordan der skabes forandring for målgruppen og hvordan projektet fungerer. For organisationerne kan dette skabe en bedre forståelse for, hvordan de opnår forandringer og forbedringer hos målgruppen. Analysen kan også bruges til at kommunikere de effekter, som organisationen skaber, ud til potentielle donorer eller personer som er interesseret i projektet.

SROI-metoden bygger på 6 trin, der også fungerer som ramme for denne analyse. Først defineres analysens formål og interessenter, dernæst identificeres inputs og resultater, og disse tillægges en finansiell værdi. Herefter udregnes en SROI-ratio, så laves en sensitivitetsanalyse og til sidst rapporteres resultatet. De forskellige trin er vist i figur 7.

FIGUR 7 - DE SEKS TRIN I EN SOCIAL RETURN ON INVESTMENT-ANALYSE

Der findes forskellige statistiske metoder til at øge validiteten af resultaterne i en analyse. Tabel 2 viser et udpluk af de mest gængse metoder, som benyttes i analyser. Højere analyseniveauer medfører en stærkere kausalitet, hvor man med stor sikkerhed kan isolere effekten af projektet og dermed tilskrive de forandringer, som målgruppen oplever, til projektets indsats. Analysen af Fundamentet befinder sig på niveau 1. Selvom dette er det laveste analyseniveau, kan analysens resultat stadig benyttes, da analysen tager forbehold for de større usikkerheder, som er forbundet med dette analyseniveau. Det gøres ved at trække de effekter fra, som ville have fundet sted, hvis Fundamentet ikke havde eksisteret (dødvægt), og som målgruppen har opnået pga. støtte fra andre end Fundamentet (fx familie og venner). Estimerne for disse effekters størrelse er fundet via spørgeskemaundersøgelser af et udsnit af borgerne, som har fået hjælp hos Fundamentet i 2020. Disse data uddybes i næste afsnit. Ved at tage højde for usikkerhederne giver analysen et konservativt estimat af Fundamentets indsats, således at risikoen for en overestimering af effekterne er minimal.

TABEL 2 - ANALYSENIVEAUER OG STATISTISKE METODER⁵

NIVEAU	DESIGN	STATISTISK METODE
5	Randomiserede eksperiment	Grupper inddeles tilfældigt i kontrol- og treatment-grupper af forskeren. Randomisering sikrer, at forskelle på tværs af kontrol- og treatment-gruppen ikke er årsag til outcome og man kan dermed isolere effekten af treatment (fx effekten af psykologhjælp).
4	Randomiseret quasi-eksperiment	Grupper inddeles tilfældigt i kontrol og treatment-grupper ud fra naturligt opståede hændelser Randomisering sikrer, at forskelle på tværs af kontrol- og treatment-gruppen ikke er årsag til outcome og man kan dermed isolere effekten af treatment (fx effekten af psykologhjælp).
3	Regressionsanalyse	Ikke-eksperimentelle evalueringer hvor effekten af treatment isoleres ved at holde en række forskellige individkarakteristika i datasættet konstant (fx køn, alder, uddannelse).
2	Før- og eftermåling (evt. m. kontrolgruppe)	Den samme gruppe måles før og efter treatment modtages. Hvis det er muligt kan en kontrolgruppe identificeres ved at finde den 'typiske' udvikling for personer, som ligner treatment-gruppen.
1	Tværsnitsstudie (evt. m. kontrolgruppe)	Måling af en gruppe på ét tidspunkt. Respondenter kan blive bedt om at forholde sig til deres situation før og efter interventionen, såfremt det ikke er muligt at måle før og efter interventionen. Hvis det er muligt, kan en kontrolgruppe identificeres ved at finde den 'typiske' udvikling for personer, som ligner treatment-gruppen.

Note: 'Treatment' angiver en given indsats som en person modtager. Det kunne eksempelvis være at modtage psykologhjælp, økonomisk rådgivning eller det at få et socialt netværk.

DATA

En af de største udfordringer, som opstår i udarbejdelsen af en SROI-analyse er indsamlingen af kvantitativt data. Det kan ofte være svært for organisationer og sociale projekter at indsamle validt data, som indfanger alle de aktiviteter og opgaver, der udføres, da det sjældent registreres detaljeret. Denne analyse tager udgangspunkt i Fundamentets egen dataindsamling, og består af tre dele: Input, output og outcome. Tabel 3 nedenfor opsummerer kort hvilke input, output og outcome der er anvendt.

TABEL 3 – INPUT, OUTPUT OG OUTCOME

Input	Output	Outcome
• Fundamentets omkostninger i 2020 • Værdiansættelse af frivilliges indsats	• Aktivitetsoptællinger af hjælpne borgere og frivillige foretaget af Fundamentets • Dertil et beregnet estimat for det samlede antal af borgere som Fundamentet har hjulpet	• Anvendelse af 49 spørgeskemabesvarelser fra Fundamentets borgere. • Spørgeskemabesvarelserne anvendes som indikator for hvilke forandringer Fundamentet har skabt

INPUT

Data til inputdelen består af Fundamentets regnskab og opgørelser over det antal timer, som frivillige har lagt i Fundamentet i 2020. Regnskabet viser de samlede omkostninger, som Fundamentet har brugt på at drive foreningen i 2020. Dette inkluderer løn til ansatte, udgifter til projekterne og almindelige driftsomkostninger. Frivilliges indsats indregnes også på inputsiden ved at værdiansætte den tid, som de har brugt hos Fundamentet. Det gøres med en timeløn på 235 kr. for uddannede, hvilket er den standardberegnete timefortjeneste for lønmodtagere indenfor omsorg, sundhed og pædagogik. For de ikke-uddannede frivillige (hovedsageligt studerende) anvendes en timeløn på 124 kr., da dette svarer til en typisk timeløn for ikke-uddannede⁶.

OUTPUT

Størstedelen af data til outputdelen bygger på aktivitetsoptællinger foretaget gennem Fundamentets bookingsystem, hvor frivilliges og ansattes indsats samt antallet af borgere registreres. Kun borgere, som hjælpes over en længere periode, registreres igennem disse aktivitetsoptællinger og indsamlingen foretages af Fundamentets administration over hele året. Der registreres uden brug af CPR-nummer, da Fundamentet vægter anonymitet højt. Ud fra disse optællinger har det derfor været muligt at fastsætte et relativt præcist estimat for det samlede antal borgere, som Fundamentet har fået i 2020 uden at bryde anonymitetsprincippet. Besøgstillene er forbundet med en større usikkerhed. Besøgstillene er opgjort for den sidste halvdel af oktober og den første halvdel af november. Disse to halve måneder vurderes til at have et vanligt niveau af besøgende, da månederne hverken indeholder ferie eller helligdage. Besøgstillene er dermed brugt som et estimat for det årlige aktivitetsniveau, hvor nedlukningsperioden er fratrasket.

Der er dog en vis usikkerhed forbundet med opgørelsen af timer og antal personer, som enten har modtaget hjælp (borgere) eller lagt en indsats som frivillig. Det skyldes, at en væsentlig del af

Fundamentets indsats består i at hjælpe nu og her uden at bruge tid på at oprette sager og beskrive detaljerede behandlingsforløb. Der er således et mørketal af borgere, som har modtaget kort og mere sporadisk hjælp, der ikke indgår i rapporten, da der ikke er foretaget aktivitetsoptællinger for denne gruppe. Rapporten har altså valgt en mere konservativ tilgang ved udelukkende at medtage de mere præcise optællinger for at minimere risikoen for en overestimering af effekterne.

OUTCOME

Data for outcome, dvs. de endelige effekter, som borgerne har oplevet, er opgjort ud fra spørgeskemabesvarelser fra et udsnit af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Deres besvarelser anvendes, fordi borgernes egne opfattelser vurderes som den bedste indikator for, hvilke forandringer Fundamentet har skabt. Spørgeskemaerne giver således vigtig information om borgernes tilknytning til Fundamentet, hvilke problemer de har fået hjælp til at håndtere, hvor tilfredse de var med hjælpen og en indikation af, om de har søgt hjælp hos andre end Fundamentet. Spørgeskemaerne er udviklet af Lind Invest i samarbejde med Fundamentet og besvaret af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet i 2020. Der er indsamlet i alt 49 besvarelser fra borgere. Svarprocenten ligger således på 30% (af det totale antal unikke borgere, som har modtaget hjælp hos Fundamentet).

Spørgeskemaerne er udsendt til samtlige borgere, som har været fast tilknyttet Fundamentet i løbet af 2020. Der er dog en risiko for, at de borgere, som ikke har besvaret spørgeskemaet, ud fra en gennemsnitsbetragtning har været dårligere stillet eller haft større udfordringer end dem som har besvaret spørgeskemaet. Besvarelserne kan derfor på den ene side afspejle den forandring, som de bedre stillede borgere har oplevet, hvilket kan overestimere effekterne. Omvendt forventes det samtidig, at de stærkeste borgere – givet deres bedre udgangspunkt – ikke har samme mulighed for at opnå lige så markante positive forandringer. Dette kan potentielt føre til en underestimering. Det antages derfor, at svarene i spørgeskemaundersøgelsen med rimelig præcision kan benyttes til at estimere, hvor stor en andel af det totale antal borgere (164 personer), som har fået hjælp og opnået en given forandring ved at komme hos Fundamentet. Hvis 35% af respondenterne angiver, at de har fået mere selvtilid, antages det således, at 35% af det totale antal borgere, som er kommet hos Fundamentet, har fået mere selvtilid. Det er dermed antaget at spørgeskemarespondenterne er repræsentative for borgere som kommer i Fundamentet.

Der er en række usikkerheder forbundet med spørgeskemabesvarelserne, som det er nødvendigt at håndtere. Generelt er borgerne meget tilfredse med Fundamentets indsats og en stor del af de adspurgte har fået et stærkt tilhørsforhold til Fundamentet. Dette kan skabe en positivitetsbias, hvor borgerne potentielt overvurderer den effekt, som Fundamentet har haft på deres udvikling. Når en borger spørges ind til, om Fundamentet har hjulpet vedkommende i job, vil de således være mere tilbøjelige til at svare ja, når de i forvejen forbinder Fundamentet med noget positivt. Det kan være problematisk, hvis årsagen til, at de fandt et job også – og måske endda i højere grad – skyldes andre faktorer end Fundamentets indsats (fx hjælp fra familie, venner, det offentlige eller andre).

For at håndtere potentielle overestimeringer spørges borgerne dog ind til, hvorvidt de har fået hjælp fra andre venner, bekendte eller professionelle. Dette giver en indikation af hvor meget af outcome, som kan tilskrives Fundamentets indsats, og gør det muligt at trække de effekter fra, som skyldes hjælp fra udefrakommende. Disse tilretninger er beskrevet yderligere i rapportens beregningsafsnit.

VÆRDIANSÆTTELSE AF FINANSIELLE VÆRDIER

Til at beregne de finansielle outcomes, som Fundamentet skaber, anvendes der til dels rapporten *Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet*⁷ af Det Nationale Forsknings- og Analysecenter For Velfærd (VIVE). Rapporten opgør det træk som forskellige udsatte grupper har på velfærdsydelserne i Danmark.

I grupperne placeres de borgere, som indenfor en femårig periode er blevet registreret med en psykisk lidelse eller et misbrugsproblem. Disse borgere er derefter blevet inddelt i otte grupper med forskellig grader af udsathed, hvorefter deres brug af velfærdssystemet ydelser i 2014 er blevet opgjort. Ud fra dette er de gennemsnitlige nettoudgifter pr. person i 2014 udregnet for hver af grupperne. Udgifterne til borgere dækker over sociale indsatser og ydelser under serviceloven, behandling i sundhedsvæsenet (både somatisk og psykiatrisk), overførselsindkomster, beskæftigelsesrettede indsatser samt retsvæsenet og kriminalforsorgen, hvor eventuel skattebetaling er fratrasket. I år er udgifterne opdelt i udgifter vedrørende beskæftigelse og udgifter til andre velfærdsområder. Beskæftigelsesudgifter dækker over overførselsindkomster, beskæftigelsesrettede indsatser samt eventuel skattebetaling. Udgifter til andre velfærdsområder består af de resterende udgifter. Denne opdeling har været nødvendig, eftersom at der er forskel på hvorvidt en person også flytter sig ud af overførselsindkomst når de oplever psykiske forbedringer. Derfor er der til forskel fra tidligere år ikke automatisk medregnet potentielle beskæftigelseseffekter, for alle personer, men blot for de personer, hvor vi med sikkerhed kan sige at de er kommet i beskæftigelse.

Der er tale om en omfattende og meget præcis afdækning af samtlige udgifter forbundet med socialt udsatte i Danmark. Opgørelsen af disse udgifter anvendes til at værdiansætte den besparelse som Fundamentets indsatser har haft for det offentlige.

For di VIVE's rapport har lavet disse udgiftsopgørelser for nogle af de socialt udsatte grupper, som kommer hos Fundamentet, så øger brugen af rapporten validiteten af den opgjorte værdiskabelse. Derudover anvendes Sundhedsstyrelsens rapport *Sygdomsbyrden i Danmark* fra 2016 til at værdiansætte den besparelse i offentlige udgifter, som Fundamentet skaber ved at hjælpe borgere ud af ensomhed.

Rapporten er baseret på en række store undersøgelser af danskernes sundhed samt registerdata og rapporten vurderes derfor at øge validiteten af SROI-beregningerne. Både VIVE's værdier på besparelser af velfærdsydelserne samt Sundhedsstyrelsen værdier på besparelser af offentlige udgifter ved at hjælpe borgere ud af ensomhed, er fremskrevet til 2020-værdier ved brug af forbrugerprisindekset⁸.

VÆRDIANSÆTTELSE AF SOCIALE VÆRDIER

Fundamentets borgere oplever en række effekter i personligt velvære ved at komme hos Fundamentet, hvilket kan aflæses ud fra borgernes besvarelser af spørgeskemaerne. Disse positive effekter på borgernes velvære kan tilskrives en monetær værdi ved at anvende estimater fra Social Value Bank⁹.

Værdierne i Social Value Bank er fastsat gennem en lang række spørgeskemaundersøgelser af borgere i Storbritannien. Her kan man ved at isolere effekten af en given social værdi (fx det at have høj selvtilid eller fast bolig) observere forskelle i den gennemsnitlige indkomst for borgere med og uden en given social status (fx individer med hhv. lav og høj selvtilid eller hhv. hjemløse og personer med fast bolig). Ved at holde alle andre karakteristika konstant kan værdien af en given social værdi fastsættes, og man får den gennemsnitlige værdi af at have fx høj selvtilid eller fast bolig.

Værdierne er baseret på briten og tager derfor, modsat VIVE, udgangspunkt i et andet land end Danmark. Det antages, at værdierne for borgere i Storbritannien, kan benyttes direkte for borgere i Danmark, da de to lande er relativt ens både i forhold til udviklingsniveau, leveforhold, velstand og kultur. Det vurderes derfor, at Fundamentets borgere oplever en effekt af samme størrelsesorden, som der er blevet målt i Storbritannien, og at værdierne fra Social Value Bank derfor er et godt mål for værdiskabelsen. Ligesom de finansielle værdier er de sociale værdier ligeledes fremskrevet til 2020 værdier ved hjælp af forbrugerprisindekset.

BERETNINGER FRA BORGERE

" [...] på Fundamentet kan man ligesom gå i dialog omkring tingene, og få en snak om, hvad der er vigtigt og hvad, det hele betyder. Hvad der er vigtigt og hvad, der ikke er vigtigt. Man kan få hjælp, når ens hoved roder. [...] På Fundamentet er der plads til, at man bare har det, som man har det."

– Mand

" Fundamentet hjælper mig så, hvor vi laver nogle aftaler, der gør, at jeg kommer op på hesten igen. Andre steder bliver man straffet, hvis man ikke gør som de siger, men det er der ikke noget af her. Her tænker man mere på, hvordan de får dig bedst til eksamen."

– Mand, 27 år

"Alle har de samme udfordringer. Det har gjort, at jeg har følt mig mindre uduelig. Det er fedt, at folk med så store problemer kan være her, for alle andre steder ville de være røget på porten."

– Mand 27 år

"Det er bare megagodt! Fundamentet har været den støttende familie, jeg ikke har haft."

– Kvinde

"Jeg bliver altid mødt med et kæmpe smil, og hvis jeg siger, at jeg har en dårlig dag, så bliver det grebet, og jeg bliver mødt, der hvor jeg er den dag. [...] Det er et eller andet sted blevet mit andet hjem."

– Kvinde

" Fundamentet har givet mig et sted, hvor jeg føler jeg hører til, og hvor jeg kan komme. Det er et sted, hvor jeg ikke kun er glad for at komme, men hvor folk også er glad for, at jeg kommer. Fundamentet giver mig mening i hverdagen, når nu jeg ikke kan arbejde."

– Kvinde

" Jeg har altid fået at vide, at jeg havde for meget krudt i røven eller bare skulle tage mig sammen, og det var bare demotiverende, men sådan var det ikke på HF-Fundamentet. [...] Jeg har aldrig haft det bedre. Selv når jeg kigger på hele mit liv og tænker helt tilbage til min barndom. Tingene har aldrig været så gode, som de er nu."

– Mand

INTERESSEENTER

Følgende afsnit lister de interessenter, som er involveret i Fundamentets indsats. Tabel 4 giver et samlet overblik over interessenterne, og hvordan de indgår i analysen.

Borgerne

Borgerne hos Fundamentet er centrale interessenter, da Fundamentets eksistensgrundlag består i at hjælpe dem. Omfanget af udfordringer og behov, som den enkelte borger har, varierer meget, og der er således også stor forskel på, hvilken værdi Fundamentet skaber for den enkelte borger.

En stor andel af borgerne får et bedre fysisk og psykisk helbred, øger deres selvtillid og får bedre forudsætninger for at indgå i gode sociale relationer efter at have modtaget behandlinger hos Fundamentet. Andre får større økonomisk sikkerhed eller lyst til fx at søge job eller uddannelse, bl.a. fordi Fundamentet har afhjulpeth stress ved at hjælpe med praktiske opgaver, som ellers ville være vanskelige at gennemføre for den enkelte borger.

Det er således svært at sige noget generelt om den effekt, Fundamentet har på borgerne. Borgerne indgår derfor på outputsiden (gennem aktivitetsopgørelser) og på outcome-siden, hvor den værdi, som Fundamentet skaber for borgerne, opgøres. Tabel 4 illustrerer karaktertrækkene ved den typiske borger, som benytter de fire tilbud.

Det er som nævnt væsentligt at huske, at Fundamentets indsats er helhedsorienteret, og at borgere ofte anvender flere tilbud, hvis der er behov for det. Inddelingen i de fire tilbud er opgjort for at tydeliggøre for eksterne interessenter, hvordan Fundamentet hjælper borgerne. Den samlede effekt (og endelige SROI-ratio) beregnes ud fra den samlede indsats, som Fundamentet har leveret på tværs af de fire tilbud, da dette giver det mest retvisende billede af den værdi, som Fundamentet skaber.

TABEL 4 – KARAKTERISTIK AF TYPISKE BORGERE I DE FIRE TILBUD

Borgere, som får hjælp i borgerhjælpen	Borgere, som får behandling i behandlingsrummet	Fællesaktiviteter	HF-Fundamentet
• Personer med små eller store problemer • Udsatte og sårbare • Hjemløse • Personer med gæld og dårlig økonomi • Personer med angst og sorg • Personer, der søger vejledning til arbejde og uddannelse	• Personer med fysiske skader og problemer • Personer med psykiske problemer • Personer, der muligvis ikke har råd til behandling	• Stor variation i deltagertype afhængigt af konkret aktivitet • Ofte personer med en stærk social og følelsesmæssig tilknytning til Fundamentet	• Personer som har svært ved at komme i gang med/færdiggøre en ungdomsuddannelse • Personer, der søger et studiefællesskab

Borgernes familier og omgangskreds

Borgernes familier betragtes også som interessenter, da både den nære familie og omgangskredsen som helhed vil opleve effekterne og værdiskabelse, idet borgerne i Fundamentet forbedrer deres mentale og sociale velvære. Det gælder både borgernes ægtefæller, børn, forældre og nære venner.

Denne gruppe er ikke taget med i den kvantitative analyse, da det ikke har været muligt at indsamle data eller mere specifik viden omkring effekten for denne gruppe.

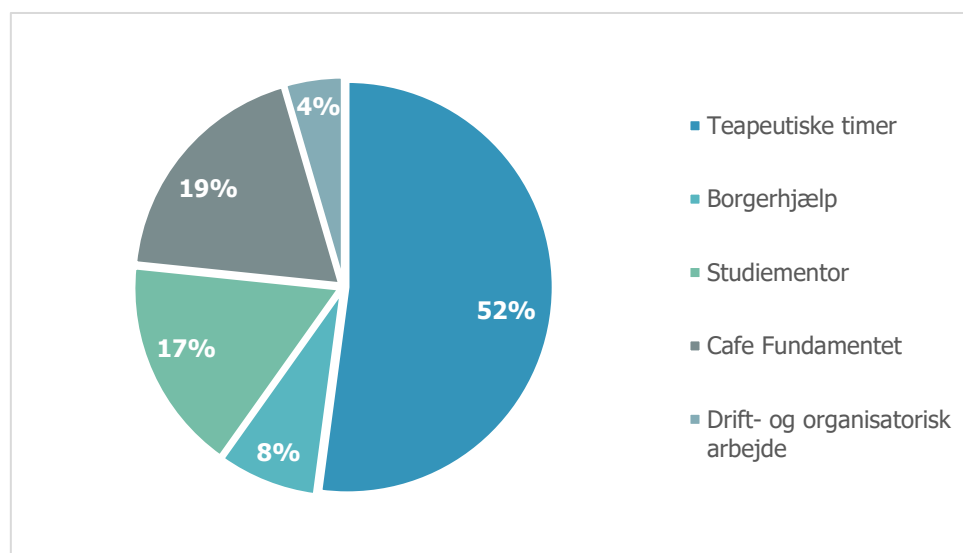
De frivillige

De frivilliges indsats udgør en helt central del af Fundamentets virke, og der har i 2020 været tilknyttet 103 frivillige. De fleste af disse er uddannede frivillige, som i høj grad beskæftiger sig med det felt, som de er uddannet indenfor. Det er eksempelvis professionelle behandlere, som yder psykoterapi, samtaleterapi, fysioterapi, massage eller lignende til borgerne, afhængigt af behandlerens individuelle kompetencer og baggrund. 10% af de frivillige har angivet at de er under uddannelse. Disse 10% har dog en relevant faglig uddannelse men er enten begyndt på en efteruddannelse eller har fortaget et uddannelsesskift.

De frivillige modtager ikke løn, men den tid, de investerer, er stadigvæk værdifuld for dem selv og samfundet - det er en såkaldt alternativomkostning. Denne omkostning betegner det økonomiske tab, de frivillige har ved at arbejde frivilligt i stedet for at tage et lønnet job. På den anden side oplever de frivillige en forbedret livskvalitet ved at arbejde frivilligt, og de får værdifulde erfaringer, som kan bruges i deres fremtidige erhvervskarriere¹⁰. De frivillige indgår således både som input-, output- og outcome. Inputtet består af deres tidsinvestering, outputtet af en samlet aktivitetsopgørelse for de timer, de har lagt hos Fundamentet, og outcome af forbedret livskvalitet og erfaringer ved at lave frivilligt arbejde.

De frivilliges tidsinput fordeler sig på terapeutiske timer, borgerhjælp, studiementor, Cafe Fundamentet samt drift og organisatorisk arbejde. Fordelingen af disse timer er illustreret i figur 8, hvor det fremgår at størstedelen af de frivilliges tid bliver brugt på terapeutiske timer.

FIGUR 8 – FORDELING AF DE FRIVILLIGES TIDSINPUT I PROCENT

Note: Fordelingen angiver, hvor stor en del af de frivilliges tidspud der er brugt i henholdsvis Teapeutiske timer, Borgerhjælp, Studiementor, Cafe Fundamentet samt Drift- og organisatorisk arbejde. Bemærk at de frivillige godt kan være frivillige i en eller flere ind stater/aktiviteter.

Det offentlige

Det offentlige oplever en række værdifulde effekter af Fundamentets arbejde gennem lavere udgifter til behandlinger herunder lægebesøg, psykologtimer, fysioterapi og andre behandlingstilbud, som helt eller delvist betales af det offentlige. Derudover sparer særligt Borgerhjælpen Aarhus Kommune for

sagsbehandlingstimer, og der skabes en økonomisk gevinst ved at enkelte borgere går fra overførselsindkomst til beskæftigelse. Denne effekt er estimeret og inkluderet i analysen på outcome-siden, hvor det offentlige opnår økonomiske besparelser. Det offentlige støtter dog også Fundamentet økonomisk: I 2020 modtog Fundamentet en donation på 824.252 kr. fra det offentlige. Derfor indgår det offentlige også på input-siden indirekte idet de er med til at finansiere Fundamentets omkostninger.

Private bidragsydere

Bidragsyderne indgår som interessenter på inputsiden, fordi de donerer penge til Fundamentet og er dermed – sammen med det offentlige tilskud – med til at sikre foreningens eksistens. Denne gruppe består af velgørende fonde, virksomheder og velhavende enkeltpersoner. Fundamentets indsats er som nævnt rettet mod udsatte borgere, hvorfor Fundamentet ikke skaber en direkte værdi for bidragsyderne. De private bidragsyders og fondes samlede donationer i 2020 lå på 1.771.6644 kr.

Ledelse og ansatte

Denne gruppe er interessenter, fordi de sikrer den daglige drift og organisering af Fundamentets frivillige og de overordnede aktiviteter for borgerne, så de i sidste ende tilbydes den bedst mulige hjælp. Ledelsen og de ansattes løn indgår i Fundamentets regnskab og tæller således med på inputsiden. På outcome-siden medregnes de ansatte indirekte, idet deres indsats skaber den forømtalte værdi, som borgerne får ved at komme hos Fundamentet.

TABEL 5 – OVERSIGT OVER INTRESSEENTER

Gruppe	Effekt	Inkluderet i analyse?
Borgere	Sparede fysiske og psykiske behandlinger, forbedret psykisk helbred, hjælp til praktiske udfordringer og bedre tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelsessystemet.	Ja. Borgere indgår som output og outcome
Borgernes familier og omgangskreds	Oplever afledte effekter, fordi familiemedlem eller bekendt har fået det bedre ved at komme hos Fundamentet.	Nej. Borgernes familier og omgangskreds indgår ikke i analysen.
De frivillige hos Fundamentet	Investerer tid og energi i Fundamentet, hvilket gavner borgerne. De frivillige oplever selv forbedret livskvalitet og får værdifulde erfaringer ved at udføre frivilligt arbejde.	Ja. Frivillige indgår både på input-, output- og outcome-siden.
Det offentlige	Bidrager med tilskud til organisationens drift og oplever økonomisk gevinst ved sparede udgifter til behandlinger og overførselsindkomster.	Ja. Det offentlige indgår både på input- og outcome-siden.
Private bidragsydere	Bidrager til at sikre Fundamentets eksistens med finansielle bidrag.	Ja. Private bidragsydere indgår som input.
Ledelse og ansatte	Sikrer den daglige drift og organisering af Fundamentet.	Nej. Ledelse og ansatte indgår indirekte i driftsudgifterne og den værdi de skaber for borgerne.

BEREGNING

I det følgende afsnit præsenteres input, output og outcome for Fundamentet i 2020, og der beregnes en SROI-ratio for Fundamentets indsats. Først vil inputtet blive opgjort, hvorefter output opgøres. Herefter værdiansættes output i outcome-delen, så den endelige SROI-ratio kan udregnes. Til sidst gennemføres en række sensitivitetsanalyser, som illustrerer, hvordan SROI-ratioen ændrer sig, hvis indsatsen eller rapportens antagelser ændres. Et komplet overblik over input, output, outcome og tilretninger kan ses i bilag 1 under "Impact Map". I bilag 2 under "Usikkerheder/antagelser" er analysens væsentlige usikkerheder og antagelser diskuteret.

Data for HF-Fundamentet har ikke været muligt at indsamle og derfor indgår dette tilbud ikke i beregningerne. Det tilstræbes at inkludere HF-Fundamentet i fremtidige rapporter.

INPUT: TID OG RESSOURCER BRUGT I FUNDAMENTET I 2020

Det største input kommer fra private donorer, fonde, Aarhus Kommune og Socialstyrelsen. Disse penge går til at dække Fundamentets driftsudgifter, herunder løn til ansatte, betaling af husleje, materialer samt ture og diverse arrangementer. Derudover indgår også mindre donationer, medlemskaber og ikke-finansielle donationer. Rapporten medtager kun de input, som faktisk er blevet brugt i 2020 dvs. driftsomkostningerne, da disse udtrykker de reelle ressourcer, som er brugt på borgerne.

Borgerne har et tidsinput, som i teorien kunne indregnes, da de kunne have brugt tiden andetsteds. Der er dog ifølge Office of the Third Sector konsensus om, at modtagernes tidsforbrug ikke medregnes i SROI-analysen. Dette er også den mest retvisende tilgang i dette tilfælde, da en stor del af de borgere, som kommer hos Fundamentet først har en værdifuld alternativomkostning, efter de har fået hjælp hos Fundamentet.

Frivillige har et tidsinput, og dette tidsforbrug skal omsættes til en finansiell værdi. Der er ikke konsensus om, hvordan dette tidsforbrug værdiansættes¹¹. Som et estimat for den værdi, de frivillige opgiver ved at arbejde frivilligt, bruges den løn, de kunne have tjent i et lønnet arbejdet ofte. Værdien kan også antages at være lig med deres værdiansættelse af fritid (alternativomkostning), men da dette er sværere at værdiansætte, så benyttes lønnen som estimat i analysen.

Hos Fundamentet tæller de frivillige både uddannede behandlere og studerende, og derfor er alternativomkostningerne forskellige for de to grupper. For de studerende er alternativomkostningen 124 kroner i timen, da dette er den typiske timeløn for ufaglært arbejde i Danmark¹². De uddannede frivillige dækker over mange forskellige professioner og dermed også forskellige løn. Lønnen for de uddannede er estimeret til at være 236 kroner per time, hvilket er den gennemsnitlige timeløn for time- og fastlønnede indenfor arbejdsområderne Omsorg, sundhed og pædagogik i 2020¹³. Denne timeløn vurderes at være et rimeligt gennemsnit for de forskellige professioner.

TABEL 5 – INPUTS I FUNDAMENTET 2020

Input	Beskrivelse	Værdi
Andre eksterne omkostninger	Omkostninger der vedrører foreningens primære aktiviteter, f.eks. lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger og nedskrivninger af tilgodehavender	1.111.789 kr.
Personaleomkostninger	Omfatter lønomkostninger, omkostninger til forsikringer og pensioner og lignende for foreningens ansatte.	1.619.445 kr.
Frivilliges tid	Frivillige har i alt brugt 6.193 timer hos Fundamentet i 2020. Størstedelen af timerne er brugt af uddannede frivillige. "Timeprisen" for uddannede sættes til 236 kr./timen og 124 kr./timen for ikke-uddannede.	1.391.691 kr.
Totale input		4.122.925 kr.

OUTPUT: AKTIVITETSOPGØRELSE FOR FUNDAMENTET I 2020

De samlede aktiviteter, som er gennemført i Fundamentet i 2020, anføres herunder. Aktiviteterne angives for de fire tilbud Borgerhjælpen, Behandlingsrummene, Fællesaktiviteter og Forandringsrummet. Tabel 6 illustrer den samlede fordeling af borgere og frivillige på værestedet

TABEL 6 – OUTPUTS I FUNDAMENTET 2020

Projekt	Antal borgere hjulpet
Borgerhjælpen	72
Behandlingsrummet	84
Fællesaktiviteter	119
HF-Fundamentet	17
Total	164*
Antallet af frivillige	103

** Det samlede antal unikke borgere, som har fået hjælp er 164, mens det totale antal borgere i tabel 6 er 173. Det skyldes, at en række af borgerne har benyttet flere af tilbuddene. Desuden har flere benyttet et af tilbuddene en enkelt gang, men disse er ikke talt med, da det vurderes at et enkelt besøg ikke er nok til at skabe effekter. De 164 borgere har derfor haft et kontinuerligt forløb hos Fundamentet.*

OUTCOME: VÆRDI SKABT I FUNDAMENTET I 2020

I dette afsnit sættes der en monetær værdi på de aktiviteter, som er opgjort i outputdelen. Først angives bruttoværdien uden tilretninger, hvorefter effekten af Fundamentets indsats isoleres, så nettoværdien kan beregnes. Derefter kan den samlede SROI-ratio beregnes ud fra den samlede værdi, som er skabt. Den monetære værdifastsættelse kan overordnet opdeles i to typer:

1. Finansielle indikatorer

- VIVE udgav i 2018 en rapport¹⁴, som viser de offentlige omkostninger forbundet med forskellige grupper af socialt udsatte. Ud fra registerdata er det muligt at se, hvor mange udgifter staten har til personer med forskellige grader af social udsathed. Social udsathed er defineret ud fra otte grupper fra moderat psykisk lidelse til personer med psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet. Der skelnes mellem hvorvidt der er beskæftigelseseffekter, når en borger flytter sig ud af social udsathed. Det kan denne analyse benytte til at beregne offentlige besparelser opnået ved Fundamentets indsats.
- Sundhedsstyrelsen udgav i 2016 en rapport med titlen *Sygdomsbyrden i Danmark 2016*. Rapporten opgør de sundheds- og samfundsmæssige omkostninger, som forskellige sundhedsmæssige fænomener har for det offentlige, herunder ensomhed. Denne rapport benyttes til at beregne offentlige besparelser opnået ved at Fundamentet hjælper borgere ud af ensomhed.
- Værdiansættelsen af de frivillige og ansattes indsats tager udgangspunkt i aktivitetsopgørelserne fra Fundamentet. Værdiansættelsen af borgernes udvikling baserer sig på spørgeskemaundersøgelser af et udsnit af borgerne (dette er beskrevet i dataafsnittet).

2. Sociale værdier

- De timer, som frivillige og ansatte bruger på at hjælpe borgerne, skaber også en social værdi for borgerne, som skal tilskrives en monetær værdi. Her benytter rapporten data fra Social Value Bank¹⁵, som er et omfattende datasæt, hvor en række sociale værdier som fx det at have et socialt netværk, høj selvtillid eller fast bolig er værdiansat.
- Værdierne i Social Value Bank er fastsat gennem en lang række spørgeskemaundersøgelser af borgere i Storbritannien. Her kan man ved at isolere effekten af en given social værdi (fx det at have høj selvtillid eller fast bolig) observere forskelle i den gennemsnitlige indkomst for borgere med og uden en given social status (fx individer med hhv. lav og høj selvtillid eller hhv. hjemløse og personer med fast bolig). Ved at holde alle andre karakteristika konstant kan værdien af en given social værdi fastsættes, og man får den gennemsnitlige værdi af at have fx høj selvtillid eller fast bolig.
- Det antages, at værdierne for borgere i Storbritannien, kan benyttes direkte for borgere i Danmark, da de to lande er relativt ens både i forhold til udviklingsniveau, levestandard, velstand og kultur. Værdierne fra Social Value Bank omregnes fra Britiske pund til danske kroner, med vekselkurs anno 30/12.2020 på 8,31¹⁶, og angives i analysen udelukkende i danske kroner for at lette fortolkningen af opgørelserne.

TILRETNINGER

SROI-metoden har fire typer af tilretninger, som benyttes til at isolere effekten af den indsats, som et givet projekt har:

- Dødvægt: Angiver, hvor stor en del af effekterne, som ville have fundet sted uden projektet. Disse trækkes fra, da de ikke kan tilskrives projektets indsats.
- Forskydning: Angiver, hvor meget af effekterne ved indsatsen, som erstattede andre effekter.
- Tilskrivning: Angiver, hvor meget af effekten, som skyldes bidrag fra andre organisationer eller mennesker. Dette skal trækkes fra for at få den isolerede effekt af projektet.
- Aftagning: Angiver, hvor meget af effekten, som aftager over tid. Denne rapport evaluerer Fundamentets indsats i 2020 og indeholder dermed ingen beregninger for den langsigtede effekt, som Fundamentet har på borgerne. Det har ikke været muligt at følge borgernes udvikling over tid, da tilknytningen til Fundamentet er anonym og relativt uformel. Derfor begrænser rapporten sig til at evaluere de effekter, som er observeret i 2020, og som kan estimeres med relativt stor sikkerhed. Der indgår således ingen aftagning af effekterne i denne rapport.

I de følgende afsnit beregnes outcome for borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Alle beregninger er foretaget med decimaler i regneark og herefter afrundet og ført ind i tabellerne i afsnittet herunder. Små afvigelser i udregningerne skyldes altså afrundinger.

OUTCOME FOR BORGERNE I FUNDAMENTET

Af de i alt 164 unikke borgere, som er kommet hos Fundamentet i 2020 er 78% socialt udsatte i spørgeskemaundersøgelse. Givet repræsentativitet af spørgeskemaundersøgelsen betyder det at 127 ud af de 164 borgere er socialt udsatte. Social udsathed er ifølge VIVE et multidimensionelt fænomen, som er kendetegnet ved "et komplekst samspil mellem sociale og helbredsmaessige problemer på forskellige livsområder. Det kan være et samspil mellem psykiske problemer, misbrugsproblemer, et dårligt fysisk helbred og et svagt socialt netværk"¹⁷. Udsatheden kan opdeles i otte undergrupper, som er beskrevet i tabel 7. Ud fra spørgeskemabesvarelserne har det været muligt at påvise, hvilken gruppe af social udsathed de borgere, som er kommet i Fundamentet, tilhører.

Som det fremgår af tabel 7, er der ingen borgere i gruppe 3, 4 og 7 hos Fundamentet. Det skyldes ikke, at der ikke er nogle alkoholmisbrugere, men at de borgere, som er kommet hos Fundamentet med et alkoholmisbrug, også har andre sociale problemer og derfor indgår i f.eks. gruppe 6.

TABEL 7 – FOREKOMST AF SOCIAL UDSATHED BLANDT BORGERNE I FUNDAMENTET 2020

Social udsathed (VIVE 2018)	Definition	Antal borgere i fundamentet
1) Moderat psykisk lidelse	Let/moderat depression, svær depression, affektive lidelser, angstlidelser, svære belastnings- og tilpasningsreaktioner (fx PTSD), OCD, spiseforstyrrelser, ADHD, personlighedsforstyrrelser, adfærdsforstyrrelser	87
2) Svær psykisk lidelse	Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, øvrige psykoser, mani og bipolar lidelse, borderline	30
3) Alkoholmisbrug	Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol	0
4) Stofmisbrug	Opiat, hårde stoffer (fx kokain), hashmisbrug, misbrug af medicin	0
5) Hjemløshed	Måles af VIVE ved om personen har været indskrevet på herberg for hjemløse borgere (dvs. boformer efter servicelovens §110).	3
6) Psykisk lidelse med misbrug	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof)	3
7) Misbrug med kompleksitet	Personer med misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)	0
8) Psykisk lidelse med misbrug og kompleksitet	Personer med psykisk lidelse (moderat eller svær) og misbrug (alkohol eller stof) og øvrig kompleksitet (hjemløshed, ubetinget fængselsstraf eller misbrugsrelateret fysisk lidelse)	3
Øvrig befolkning	Borgere som ikke er socialt udsatte	37
		164 borgere

Som det fremgår af tabel 7, har 87 af de borgere som kommer hos Fundamentet en moderat psykisk lidelse, hvor 30 har en svær psykisk lidelse. 37 borgere tilhører den øvrige befolkning, hvis udgifter til denne befolkningsgruppe er negative, eftersom deres skattebetaling overstiger trækket på de offentlige ydelser.

Spørgsmålet er nu, for det første hvilken hjælp de ca. 127 socialt udsatte borgere og 37 øvrige borgere har fået, og for det andet, hvilken effekt hjælpen har haft på dem. Da Fundamentets indsats er helhedsorienteret, er det vanskeligt at udpege én konkret indsats, som har skabt forandring hos borgeren.

De opnåede forandringer er derimod et resultat af flere forskellige indsatser. En borger kan eksempelvis komme ind med nakkesmerter, angst, rod i privatøkonomien og i øvrigt har vedkommende svært ved at forstå en række dokumenter fra kommunen. Borgeren har derfor både fysiske smerter, psykiske udfordringer og svært ved at overskue sin situation. Gennem økonomisk rådgivning og praktisk hjælp til at forstå dokumenterne får vedkommende pludselig lettere ved at overskue sin situation. Terapi gør det lettere at håndtere angsten og samtidig gør de fysiske behandlinger det lettere at koncentrere sig og arbejde uden lange pauser.

Alt i alt er det med til at skabe en bedre livssituation for borgeren. Hvorvidt hvilket af de tre tilbud i Fundamentet, der hjalp, er svært at isolere og højst sandsynligt skyldes forandringerne summen af de forskellige indsatser. I beregningerne skelnes der derfor ikke mellem hvilke outcomes, der er skabt i de forskellige tilbud, men de anskues som en helhedsorienteret indsats.

FINANSIELLE INDIKATORER

Ud fra spørgeskemabesvarelsene er det muligt at estimere, hvor mange der er kommet ud af social udsathed, og dermed hvor mange udgifter, Fundamentets indsats har sparet det offentlige for. Som tidligere nævnt skelnes der i dette års rapport mellem hvorvidt borgere der bliver hjulpet ud af udsathed, også kommer i beskæftigelse, for at afdække effekterne mere præcist. Størstedelen af de borger der kommer ud af udsathed grundet Fundamentets indsats, oplever ikke beskæftigelseseffekter. Derfor medregnes sparede udgifter forbundet med at komme i beskæftigelse ikke for denne gruppe. Men to borgere har ifølge spørgeskemaundersøgelsen kommet i beskæftigelse, hvilket svarer til ca. 7 i populationen. De to i spørgeskemaundersøgelsen befandt sig før Fundamentets indsats i henholdsvis gruppe 1 og gruppe 6. De sparede udgifter forbundet med beskæftigelsesindsatser er illustreret i tabel 8:

TABEL 8 – BORGERE HJULPET UD AF UDSATHED MED BESKÆFTIGELSESEFFEKTER OG OFFENTLIGE UDGIFTER SPARET HERVED

Udsathed	Totalt antal udsatte før indsats	Total antal borgere hjulpet ud af udsathed med beskæftigelseseffekter	Offentlige nettoudgift, borger/år	Udgift sparet (brutto)
1) Moderat psykisk lidelse	87 borgere	3 borgere	95.897 kr.	320.963 kr.
6) Psykisk lidelse med misbrug	30 borgere	3 borgere	231.844 kr.	815.997 kr.
TOTAL		6 borgere		1.096.931 kr.

Note: Afvigelser skyldes afrundinger af antallet af borgere i tabellen – i beregningerne er decimalerne fastholdt, hvorfor totalværdierne er baseret på de ikke-afrundede værdier.

Som det fremgår af tabel 8, har 3 af de i alt 87 borgere med moderate psykiske lidelser fået afhjulpet de psykiske udfordringer, de havde, samtidig med de at de kom i beskæftigelse. Dette sparer det offentlige for 320.963 kr. grundet Fundamentets indsats. Derudover har Fundamentets indsats også fået 3 borgere ud af psykisk lidelse med misbrug samtidig med at de kom i beskæftigelse, hvilket sparede de offentlige for 815.977 kr. Det samlede sparede udgifter for det offentlige med beskæftigelseseffekter er derfor 1.096.931 kr. Hovedparten af de borgere der er hjulpet ud af

udsathed, har ikke dog ikke oplevet beskæftigelseseffekter. De samlede sparede udgifter for det offentlige med beskæftigelseseffekter er illustreret i tabel 9:

TABEL 9 – BORGERE HJULPET UD AF UDSATHED UDEN BESKÆFTIGELSESEFFEKTER OG OFFENTLIGE UDGIFTER SPARET HERVED

Udsathed	Totalt antal udsatte før indsats	Total antal borgere hjulpet ud af udsathed med beskæftigelseseffekter	Offentlige nettoudgift, borger/år	Udgift sparet (brutto)
1) Moderat psykisk lidelse	87 borgere	27 borgere	36.518 kr.	977.797 kr.
2) Svær psykisk lidelse	30 borgere	10 borgere	142.994 kr.	1.435.775 kr.
TOTAL		37 borgere		2.413.571 kr.

Note: Afvigelser skyldes afrundinger af antallet af borgere i tabellen – i beregningerne er decimalerne fastholdt, hvorfor totalværdierne er baseret på de ikke-afrundede værdier.

Som det fremgår af tabel 9, er i alt 37 borgere blevet hjulpet ud af udsathed uden beskæftigelseseffekter. Ud af de 37 borgere som er blevet hjulpet ud af udsathed, tilhørte 27 borgere gruppen moderat psykisk lidelse og 10 borgere tilhørte gruppen svær psykisk lidelse. Det har sparet det offentlige for henholdsvis 977.797 kr. og 1.435.571 kr. og dermed i alt 2.413.571 kr.

En stor del af Fundamentets borgere led af ensomhed før de henvendte sig til Fundamentet. Netop tilfredsstillelsen af sociale relationer har betydning for menneskers fysiske og psykiske helbred.

Ensomhed øger risikoen for blandt andet forhøjet blodtryk og hjertekarsygdomme, ligesom ensomme i højere grad ryger, er overvægtige, er fysisk inaktive og har søvnproblemer. Ensomme personer indlægges oftere, har mere sygefravær, er oftere på skadestuen m.m.¹⁸ Dette resulterer i øgede sundhedsmæssige omkostninger for samfundet. De ekstra omkostninger til behandling og pleje af ensomme personer ligger samlet på 2,2 mia.¹⁹ kr. svarende til et gennemsnit på 8.477 kr. pr. ensom opgjort på 2013 tal.²⁰ Fremskrevet til 2020 værdier, ved brug af forbrugerprisindekset i perioden, er der ekstra omkostninger forbundet med at være ensomhed på 8.901 kr. De udgifter, som Fundamentet sparer det offentlige for, fremgår af tabel 10.

TABEL 10 – BRUTTOEFFEKT, FINANSIEL VÆRDI SKABT VED AFHJULPET ENSOMHED

	Antal borgere hjulpet	Offentlige udgift, borger/år	Total værdi skabt
Afhjulpet ensomhed	54	8.901 kr.	476.639 kr.

Note: Afvigelser skyldes afrundinger af antallet af borgere i tabellen – i beregningerne er decimalerne fastholdt, hvorfor totalværdierne er baseret på de ikke-afrundede værdier.

TILRETNINGER

Tallene i tabel 8, 9 og 10 er bruttotal, hvor der ikke er taget højde for, at flere borgere også modtager hjælp fra fx deres egen læge, en kommunal sagsbehandler eller andre i perioden. Det vil de følgende beregninger tage højde for, så effekten af Fundamentets indsats kan isoleres og nettoværdien beregnes. For at isolere værdien beregnes dødvægten ud fra hvor mange af borgerne,

som er blevet afhjulpet psykiske udfordringer, der samtidig har fået hjælp hos andre end Fundamentet. Det er sandsynligt, at en del af de effekter, som Fundamentet har skabt også kunne være opnået med hjælp fra dem. Der er ingen forskydning, da Fundamentets indsats ikke har erstattet andre effekter, som borgerne evt. oplever.

Generelt har 65% fået hjælp af andre end Fundamentet, og derfor sættes dødvægten til 65%. Tilskrivningen sættes til 18 %, eftersom 18% har svaret i spørgeskemaundersøgelsen at de har fået hjælp af andre væresteder. Den lave tilskrivning viser, at Fundamentet er et unikt tilbud, hvor størstedelen af borgernes udfordringer håndteres ét sted. Udover den hjælp, som er fratrasket med dødvægten, vurderes det altså, at det i høj grad er Fundamentets helhedsorienterede indsats, der bidrager til at skabe overblik og få udbytte af de andre tilbud, som borgere kan benytte ad hoc, mens de kommer hos Fundamentet. Dette underbygges af resultaterne fra spørgeskemabesvarelsene hvor flere borgere indikerer, at Fundamentet netop er et trygt grundlag for hele livstilhørsrelsen, som hjælper til at håndtere udfordringer på flere forskellige fronter. Som nævnt er der ingen aftagning, da rapporten evaluerer indsatsen i 2020. Effekten af de finansielle værdier efter tilskrivninger er vist i tabel 11, 12 og 13:

TABEL 11 – NETTOEFFEKT, FINANSIELLE VÆRDIER SKABT FOR BORGERE HJULPET UD AF UDSATHED MED BESKÆFTIGELSESEFFEKTER

	Bruttoeffekt	Død- vægt	Forskyd- ning	Tilskriv- ning	Aftag- ning	Nettoeffekt
Borgere						
1) Moderat psykisk lidelse	320.963 kr.	65%		18%		92.116 kr.
6) Psykisk lidelse med misbrug	775.968 kr.	65%		18%		220.730 kr.

TABEL 12 – NETTOEFFEKT, FINANSIELLE VÆRDIER SKABT FOR BORGERE HJULPET UD AF UDSATHED UDEN BESKÆFTIGELSESEFFEKTER

	Bruttoeffekt	Død- vægt	Forskyd- ning	Tilskriv- ning	Aftag- ning	Nettoeffekt
Borgere						
1) Moderat psykisk lidelse	977.797 kr.	65%		18%		278.142 kr.
2) Svær psykisk lidelse	1.435.775 kr.	65%		18%		408.418 kr.

TABEL 13 – NETTOEFFEKT, FINANSIELLE VÆRDIER SKABT AF AT BORGERE BLIVER AFHJULPET ENSOMHED

	Bruttoeffekt	Død- vægt	Forskyd- ning	Tilskriv- ning	Aftag- ning	Nettoeffekt
Borgere						
Afhjulpet ensomhed	476.639 kr.	65%		18%		136.795 kr.

De samlede finansielle værdier efter tilretninger er illustreret i tabel 14. Det kan konkluderes, at Fundamentet har sparet det offentlige for ca. 1,140 mio. kr. i diverse udgifter forbundet med offentlige services til udsatte borgere.

TABEL 14 – NETTOEFFEKT, TOTALE FINANSIELLE VÆRDIER

Finansielle outcomes	Borgere	Nettoeffekt
Med beskæftigelseseffekter		
1) Moderat psykisk lidelse	3	92.116. kr.
6) Psykisk lidelse med misbrug	3	220.730 kr.
Uden beskæftigelseseffekter		
1) Moderat psykisk lidelse	27	278.142 kr.
2) Svær psykisk lidelse	10	408.417 kr.
Ensomhed		
Besparelse ensomhed	54	136.795 kr.
Samlet finansielt outcome		1.136.202 kr.

SOCIALE INDIKATORER

Udover de finansielle værdier, som Fundamentets indsats har skabt, er der også en række positive sociale effekter, som borgere og frivillige opnår ved at komme hos Fundamentet. Ud fra spørgeskemabesvareelserne er de mest væsentlige effekter, som borgere oplever ved at komme hos Fundamentet, identificeret og derefter værdiansat med værdier fra Social Value Bank. Værdierne brugt i analysen, samt hvad de er baseret på, fremgår af tabel 15:

TABEL 15 – VÆRDIER ANVENDT FRA SOCIAL VALUE BANK

Værdi	Baseret på
Mindsket depression og angst	Andel af borgere, der er blevet hjulpet af med deres depression eller angst.
Godt overordnet helbred	Andel af borgere, som er blevet hjulpet med fysiske smerter.
Mulighed for lokal rådgivning	Andelen af borgere, som har angivet, at de er tilfredse eller meget tilfredse med at komme hos Fundamentet.
Ud af hjemløshed	Andel af borgere, som har angivet, at de var hjemløse da de første gang kom i Fundamentet og som siden er blevet hjulpet ud af hjemløshed.
Medlem af social gruppe	Andel af borgere, som er blevet hjulpet ud af ensomhed.
Gældfri	Fundamentet estimerer, at 95% af borgerne, der får hjælp til økonomiske problemer, får hjælp til gældsoverblik, kontakt til kreditorer og indgåelse af afbetalingsordninger.
Deltidsarbejde	Andel af borgere i spørgeskema, som var på offentlig ydelse da de startede hos Fundamentet, og som sidenhen er kommet i deltidsarbejde.

Bruttoeffekten af de værdier, som er skabt, er angivet i tabel 16. Derudover skabes der også værdi for de frivillige, som får positive erfaringer ved at lave frivilligt arbejde. Antal borgere er afrundet i tabellen – i beregningerne er decimalerne fastholdt, hvorfor totalværdierne er baseret på de ikke-afrundede værdier.

TABEL 16 – BRUTTOEFFEKT, SOCIALE VÆRDIER SKABT I FUNDAMENTET 2020

Sociale værdier	Antal borgere hjulpet	Værdi pr. borger	Bruttoeffekt
Mindsket depression og angst	37	308.754 kr.	11.464.686 kr.
Godt overordnet helbred	34	169.137 kr.	5.757.047 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	123	20.635 kr.	2.555.322 kr.
Medlem af social gruppe	95	15.533 kr.	831.789 kr.
Gældfri	23	13.273 kr.	313.305 kr.
Deltidsarbejde	6	10.318 kr.	63.856 kr.
Frivillige			

Jævnlig udførelse af frivilligt arbejde	103	27.013 kr.	2.782.305 kr.
Total bruttoeffekt			23.768.311 kr.

Fundamentets indsats skaber i alt sociale værdier til borgerne for ca. 24 mio. kr.

TILRETNINGER

For at isolere effekten af Fundamentets indsatser på de sociale værdier skal der tages højde for, at borgere også modtager hjælp fra andre. Tilskrivningen og dødvægten er fortsat henholdsvis 18% og 65% grundet tidligere nævnte årsager. Dødvægten for de frivillige sættes til 71%, da denne andel ville have været frivillig et andet sted, hvis de ikke havde været frivillige hos Fundamentet. Der er ikke tilføjet nogen tilskrivning, eftersom at en eventuel tilskrivning vil være hvorvidt de har været frivillige andre steder imens de har været frivillige ved Fundamentet. Men eftersom at dødvægten dækker dette, vil tilskrivningen blot dobbelttælle for netop dette.

Af tabel 17 fremgår nettoeffekterne, det vil sige bruttoeffekterne fratrasket dødvægtene og tilskrivningen.

TABEL 17 – NETTOEFFEKT, SOCIALE VÆRDIER SKABT I FUNDAMENTET I 2020

	Bruttoeffekt	Død- vægt	Forskyd- ning	Tilskriv- ning	Aftag- ning	Nettoeffekt
Borgere						
Mindsket depression og angst	11.464.686 kr.	65%		18%		3.290.365 kr.
Godt overordnet helbred	5.757.048 kr.	65%		18%		1.652.272 kr.
Mulighed for lokal rådgivning	2.555.322 kr.	65%		18%		733.378 kr.
Medlem af social gruppe	831.789 kr.	65%		18%		238.723 kr.
Gældfri	313.305 kr.	65%		18%		89.918 kr.
Deltidsarbejde	63.855 kr.	65%		18%		18.326 kr.
Frivillige						
Jævnlig udførelse af frivilligt arbejde	2.782.305 kr.	71%				285.185 kr.
Total nettoeffekt	44.187.754 kr.					6.829.852 kr.

Med tilretninger er den samlede sociale værdi, som skabes i Fundamentet, næsten 7 mio. kr. I næste afsnit beregnes den endelige SROI-ratio for Fundamentets indsats i 2020.

BEREGNING AF SROI-RATIOEN

Dette trin består af de endelige SROI-udregninger. Da analysen ikke medregner fremtidige effekter, kan SROI-ratioen for 2020 udregnes ved at dividere det samlede netto-outcome med det samlede nettoinput. I afsnittet beregnes tre ratioer, først beregnes hh. Den finansielle SROI-ratio og den sociale SROI-ratio for at vise vægtningen af hhv. de finansielle og sociale værdier. Herefter beregnes den samlede SROI-ratio.

Nettoværdien for de finansielle indikatorer på 1.136.202 kr. plus nettoværdien af de sociale værdier på 6.829.852 kr. giver en total værdiskabelse på 7.966.054 kr. Nettoinputtet blev beregnet til 4.122.925 kr.

Den finansielle SROI-ratio udregnes på følgende vis:

$$\frac{1.136.202 \text{ kr.}}{4.122.925 \text{ kr.}} = 0,28$$

Den sociale SROI-ratio udregnes på følgende vis:

$$\frac{6.829.852 \text{ kr.}}{4.122.925 \text{ kr.}} = 1,66$$

Den samlede SROI-ratio bestående af finansielle og sociale værdier udregnes på følgende vis:

$$\frac{7.966.054 \text{ kr.}}{4.122.925 \text{ kr.}} = 1,93$$

SROI-ratioen på 1,93 betyder, at der skabes værdi for Fundamentets interessenter for 1,93 kr. for hver 1 kr., der investeres i Fundamentet. Dette svarer til et afkast på 93% på en 1-årig investering.

Tilbagebetalingsperiode

Nogle SROI-analyser indregner effekter for en længere årrække. I disse analyser er det interessant at vide, hvornår den tilbagediskonterede værdi af de fremtidige effekter, overstiger det investerede beløb. For at finde ud af dette, kan der foretages en break-even-analyse, som finder frem til investeringens tilbagebetalingsperiode. I denne SROI-analyse er der ikke indregnet effekter efter det første år, hvilket overflødiggør en analyse af dette.

SENSITIVITETSANALYSER

Som nævnt analysen igennem er der en vis usikkerhed i de forskellige estimater. For at kunne vurdere indflydelsen af at ændre på vigtige parametre i analysen, er der udarbejdet sensitivitetsanalyser, som skal klargøre, hvad der sker, hvis man ændrer en række centrale variable i udregningen.

I tabel 18 er sensitivitetsanalyserne samlet. Her er det illustreret, hvordan SROI-ratioen ændrer sig, hvis enten de finansielle indikatorer eller sociale værdier falder eller stiger (fra -50% til +50%). Indledningsvist er det beregnet for borgerne og de frivillige. Her fremgår det, at den værdi de frivillige oplever påvirker SROI-ratioen markant mindre end værdierne oplevet af borgerne. Dette skyldes, at værdien, som borgerne oplever, udgør langt den største andel af den skabte værdi. Under "samlet" kan man se, hvad der sker, hvis hhv. alle indikatorer ændrer sig, de sociale værdier isoleret og de finansielle indikatorer isoleret. Her fremgår det, at selv hvis alle de sociale indikatorer halveres, så skaber Fundamentet stadig positiv værdi for borgere og samfundet.

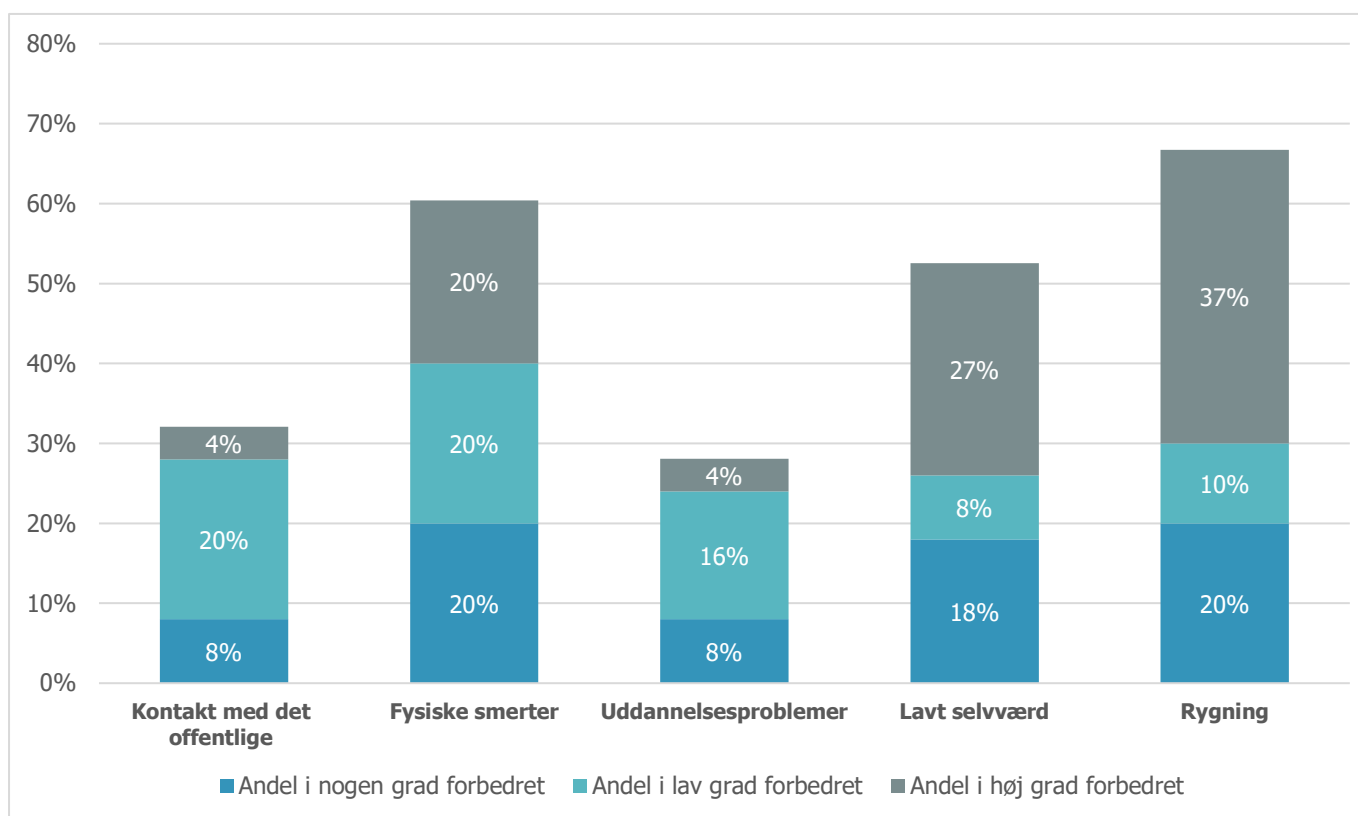
TABEL 18 – SENSITIVITETSANALYSE

Indikator	Procentvis ændring i antal												
		-50%	-40%	-30%	-20%	-10%	0%	10%	20%	30%	40%	50%	
	Borgere	1,06	1,24	1,41	1,58	1,76	1,93	2,11	2,28	2,45	2,63	2,80	
	Frivillige	1,83	1,85	1,87	1,89	1,91	1,93	1,95	1,97	1,99	2,01	2,03	
	Samlet												
	Hvis alle indikatorer ændrer sig	0,97	1,16	1,35	1,55	1,74	1,93	2,13	2,32	2,51	2,70	2,90	
	Alle finansielle indikatorer	1,79	1,82	1,85	1,88	1,90	1,93	1,96	1,99	2,01	2,04	2,07	
	Alle sociale værdier	1,10	1,27	1,44	1,60	1,77	1,93	2,10	2,26	2,43	2,59	2,76	

ANDEN VÆRDISKABELSE

Gennem analyseprocessen er det blevet tydeligt, at Fundamentet også skaber mange effekter, som ikke direkte kan omsættes til en monetær værdi. Dette kan skyldes, at visse parametre er meget svære at kvantificere og måle, og at der ikke er indsamlet tilstrækkeligt data til at kunne inddrage alle grupper og effekter i udregningerne. Flere af de parametre er vist i figur 9, hvor det fremgår at knap 70% har fået hjælp til deres rygetrang.

FIGUR 9 – OVERSIGT OVER ØVRIGE PROBLEMSTILLINGER, SOM ER BLEVET FORBEDRET GRUNDET FUNDAMENTETS INDSATS

Følgende afsnit gennemgår nogle af de områder, som ikke er målt, men som stadig skaber værdi.

FAMILIE OG OMGANGSKREDS

Værdien for borgernes familie og omgangskreds er også svær at måle. Det vides fra spørgeskemaundersøgelsen, forskning og fra borgere, frivillige og ansatte i Fundamentet, at udsatte borgere forbedringer smitter af på det nære miljø. Efterhånden som borgerne får bearbejdet deres psykiske og sociale problemer, kan de være mere aktive i sociale og samfundsmæssige sammenhænge, og det bliver nemmere at vedligeholde sociale netværk. Forældres trivsel og velvære har også en betydelig effekt på børnene, da udfordringerne påvirker børns trivsel – både i hjemmet, i skolen og blandt venner. Værdien af eventuelle forbedringer for borgernes nærmeste familie og venner er ikke inddraget i rapporten, da det ikke var muligt at indsamle herom.

FYSISKE SMERTER

Fundamentet hjælper også borgere med at få lindret fysiske smerter. Dette fremgår af figur 9, hvor 60% angiver at de har oplevet forbedringer af deres fysiske smerter grundet Fundamentets indsats. En rapport fra Rådet for Socialt Udsatte viser, at socialt udsatte har flere sygdomme end gennemsnittet af danskerne²¹. Gennemsnitslevealderen er lavere for socialt udsatte, og socialt udsatte

mænd og kvinder kan derfor forventes at dø hhv. 19 og 17 år tidligere end deres jævnaldrende ikke-udsatte. Smerterne er ofte en medvirkende årsag til, at udsatte havner i en negativ spiral og ikke får løst andre problemer, og derfor er det en forudsætning for øvrige livsforbedringer at komme af med fysiske smerter. I denne SROI-rapport er de sparede offentlige omkostninger til disse behandlinger inkluderet, men værdien er endnu højere, end det der kan måles inden for en tidshorisont på ét år. Fundamentets arbejde kan være med til at forebygge fremtidige udfordringer og problemer. Uden den indsats ville flere borgere i fremtiden opleve negative effekter af deres nuværende problemer, og dermed også udgøre en større udgift for det offentlige.

BEDRE TILKNYTNING TIL UDDANNELSE OG ARBEJDE

I kraft af de reducerede fysiske lidelser og det forbedrede psykiske velvære vil en andel af borgerne, som har fået hjælp hos Fundamentet få en stærkere tilknytning til deres arbejde eller uddannelse. Sygedage forebygges og evnerne til at være effektiv øges. Det har ikke været muligt at estimere præcist, hvordan Fundamentet bidrager til dette for borgerne, men hvis det var muligt, ville SROI-ratioen stige.

FINANSIEL VÆRDI KNYTTET TIL FORBEDRINGER AF PSYKISKE SYGDOMME OG ENSOMHED

VIVE's rapport angiver gennemsnitlige offentlige omkostninger forbundet med fx at have depression eller angst sammenlignet med den øvrige befolkning. Det betyder at værdien af at man flytter fra depression og angst til den øvrige befolkning kan tillægges en monetær værdi, modsat blotte forbedringer af depression og angst. Fundamentet har afhjulpet mange borgers depression og angst dog uden de kan anses som tilhørende den øvrige befolknings gruppe jf. VIVE. Det betyder at disse forbedringer ikke medregnes i den samlede SROI-ratio, selvom forbedringer må forventes at skabe en værdi for både samfundet og den enkelte borger. Det samme gør sig gældende for ensomhed, hvor 87 brugere af Fundamentet i 2020 blev hjulpet på vej ud af ensomhed dog uden at afhjælpe problemet helt. Denne værdi for de 87 brugere af Fundamentet kan ikke kvantificeres, men forventes ligeledes at skabe en værdi for samfundet såvel som den enkelte borger, hvilket er uddybet under.

PRODUKTIONSTAB GRUNDET PSYKISK SYGDOM OG ENSOMHED

Ensomhed medfører ikke blot øgede sundhedsmkostninger for det offentlige, men medføre ligeledes et produktionstab for samfundet. Det samfundsmæssige produktionstab opstår som følge af kortvarigt og langvarigt sygefravær, førtidspensioner og tidlig død. Ifølge Sundhedsstyrelsens rapport *Sygdomsbyrden i Danmark* fra 2016 løb dette samfundsmæssige produktionstab op i 34,8 mia. kr. i 2013. Langt størstedelen af omkostningerne ved produktionstabet relaterer sig til førtidspension (87%)²², og siden ingen af borgerne i spørgeskemaet har forladt førtidspension i den tid de er kommet hos Fundamentet, så er dette produktionstab ikke medtaget i beregningerne. Det er sandsynligt at psykisk sygdom ligeledes medfører et stort produktionstab for samfundet, men størrelsen herpå har ikke været mulig at finde.

Fundamentet skaber en række ikke-målbare værdier for deres interessenter, hvoraf overstående er et udpluk af de væsentligste – der findes sandsynligvis flere. Dette indikerer, at SROI-ratioen i virkeligheden kan være højere, end den er fundet til at være i analysens konservative estimat.

SOCIALE VÆRDIER FOR ANSATTE

Analysen har ikke beregnet wellbeing-effekter for de ansatte, som dermed ikke indgår på outcome-siden, da de får løn for at være der. Ifølge udtalelser fra de ansatte er det særligt givende at arbejde hos Fundamentet: Ansatte oplever, at de har en meget direkte og mærkbar positiv effekt på borgernes liv. Arbejdsindsats er derfor forbundet med en stor arbejdsglæde og motivation, og det er med til at øge de ansattes livskvalitet. Denne effekt er ikke indregnet i analysen, da det ikke har været muligt at fastsætte en monetær værdi for dette.

HF-FUNDAMENTET

HF-Fundamentet, som tilbyder hjælp til borgere der har problemer med at færdiggøre en ungdomsuddannelse, skaber yderligere en værdi som analysen ikke medregner.

Fire studerende startede på HF-Fundamentet i studieåret 2019/2020 har gennemført og bestået alle eksamener.

Disse fire personer er fortsat på studiet i 2020/2021, hvilket resulterede i at alle bestod, samtidig med de beholdt deres studiementorer fra Fundamentet.

I skoleåret 2020/2021 startede 13 personer på HF-Fundamentet, hvor 10 af dem bestod og gennemførte studieåret. De resterende 3 afbrød uddannelsen af forskellige årsager. Den ene skiftede til en erhvervsuddannelse, den anden måtte afbryde af helbredsmæssige årsager og den tredje rejste til udlandet.

Ifølge deltagerne i HF-Fundamentet havde ingen af dem tidligere formået at gennemføre en uddannelse, og derfor kan det foreløbige resultatet i høj grad tilskrives Fundamentets hjælp. Dette resultat skaber både værdi for den enkelte borger såvel som samfundet.

KONKLUSION

SROI-analysens resultater viser, at Fundamentet skaber stor værdi for udsatte borgere, frivillige, ansatte og samfundet generelt. Baseret på analysens økonomiske beregninger kan det konkluderes, at for hver krone der investeres i Fundamentet, skabes der 1,93 kroners værdi for borgerne og samfundet. Dette svarer til et afkast på 93% på en 1-årig investering. Den finansielle SROI-ratio er på 0,28, hvor den sociale SROI-ratio er 1,66. Dermed udgør de sociale værdier størstedelen af den skabte værdi.

Værdien skabes gennem fysiske og psykiske behandlinger, rådgivning, studiefællesskaber og sociale fællesskaber til aarhusianske borgere i Fundamentets fire tilbud; Borgerhjælpen, Behandlingsrummene, fællesaktiviteter og HF-Fundamentet. Det fører til offentlige besparelser, da de udsatte borgeres træk på det offentliges tilbud mindskes, efter de har fået hjælp hos Fundamentet. Desuden oplever borgerne en række forbedringer af deres personlige velvære ved at komme hos Fundamentet. Borgerne oplever bl.a. værdien af at kunne få lokal rådgivning, blive del af et socialt fællesskab, få styr på deres privatøkonomi og forbedringer af deres helbred. For et samlet overblik over hvilke værdier der skabes for borgerne og de frivillige hos Fundamentet se bilag 1 under "Impact Map".

Der er foretaget en række sensitivitetsanalyser for at tage højde for de forskellige parametres betydning for SROI-ratioen og usikkerheden forbundet med disse. Sensitivitetsanalyserne viser, at selv i tilfælde af at alle de sociale eller finansielle værdier halveres, så skaber Fundamentet stadig positiv værdi for borgere og samfundet.

Udover den værdi, som er medregnet i SROI-analysen, er der også identificeret andre værdiskabelser, som det ikke har været muligt at sætte en monetær værdi på og dermed inkludere i værdiskabelsen og SROI-ratioen. Disse tæller bl.a. yderligere beskæftigelses- og uddannelseseffekter, bedre velvære for familie og venner som følge af, at deres nære har fået det bedre, produktionstab for samfundet samt forebyggende arbejde med fysiske og psykiske sygdomme.

Dette års rapport adskiller sig på en række parametre fra rapporten, der blev udarbejdet i 2020. Dog har dataindsamlingen foregået på samme måde, mange af de sociale og finansielle indikatorer går igen, men opgørelses- og beregningsmetoden har ændret sig i dette års rapport. I dette års SROI-rapport tillægges kun en monetær værdi, hvis markeringen "meget bedre" og ikke "bedre" som minimum er angivet af spørgeskemarespondenten. Dette skyldes at forbedringer ikke er kvantificerbar og derfor ikke tillægges en værdi i SROI-udregningerne. Forbedringerne skaber dog stadig en værdi for samfundet såvel som den enkelte borger. Derudover er der foretaget en ændring i anvendelsen VIVE's udgiftsopgørelser. Modsat tidligere år skelnes der nu mellem hvorvidt Fundamentets indsats har ført til effekter forbundet med beskæftigelse eller andre velfærdsydelser. Denne ændring er en af de primære årsager til den lavere, men stadig høje, SROI-ratio i år.

Generelt vurderes det, at disse to ændringer styrker præcisionen og validiteten af analysen, men ændringerne bevirker samtidig, at dette års SROI-ratio på 1,93 ikke kan sammenlignes med sidste års ratio på 4,20. Desuden indeholder resultatet af analysen en række usikkerheder, da det har været nødvendigt at bygge beregningerne på en række antagelser og gennemsnitsbetragtninger. På grund af disse usikkerheder, er der gennemgående valgt en konservativ tilgang til databehandlingen, og derfor vurderes det, at resultaterne udtrykker en minimumsværdi for Fundamentets indsats.

TABEL 19 – Opsummering af værdiskabelsen i Fundamentet 2020

Antal borgere hjulpet	Sociale værdier skabt	Samlet social værdi skabt	Finansielle værdier skabt	Samlet finansiel værdi skabt
164 unikke borgere.	• Mulighed for lokal rådgivning • Medlem af en social gruppe. • Mindsket depression og angst • Godt overordnet helbred • Gældfri • Deltidsarbejde	6.829.852 kr.	Besparelser af udgifter til offentlige serviceydelser	1.136.202 kr.

BILAG

IMPACT MAP

Trin 1		Trin 2			
Interessenter	Forandring	Inputs		Outputs	Outcome/Virkning
Borgerne i Fundamentet	- Mulighed for at få forskellige fysiske og psykiske behandlinger - Mulighed for at få hjælpe med diverse praktiske udfordringer og bisidderhjælp - Får socialt netværk og bliver en del af et fællesskab hvor det er muligt at få gode råd	Tid	0	164 borgere	Finansielle besparelser i form af mindre træk på offentlige ydelser
					Social værdi: Mindsket depression og angst
					Social værdi: Godt overordnet helbred
					Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning
					Social værdi: Ud af hjemløshed
					Social værdi: Medlem af social gruppe
					Social værdi: Gældfri
					Social værdi: Deltidsarbejde
Frivillige	Hjælper borgere og oplever selv wellbeing-effekter ved frivilligt arbejde	Tid	1.391.691 kr.	106 frivillige	Social værdi: Frivilligt arbejde
Det offentlige (Aarhus Kommune og staten)	Reducerede velfærdsudgifter og gevinster ved øget beskæftigelse	Tilskud	824.252 kr.		Sparede udgifter til psykiske og fysiske behandlinger
					Sparede sagsbehandlingsomkostninger
Private donorer og fonde	Bidrager med finansielle inputs og sikrer Fundamentets eksistens	Donationer	1.771.664 kr.		Tæller ikke med i outcome.

Trin 3

Interessenter	Indikator	Antal borgere	Usikkerhed	Finansiel indikator	Udgift pr. borger	Kilde	Bruttoværdi
Borgere i Fundamentet	Borgere ud af moderat psykisk lidelse	30	Antallet af personer er beregnet ud fra spørgeskemabesvarelser fra borgere som er kommet i Borgerhjælpen, Behandlingsrummene eller Forandringsrummet. Der er derfor en vis usikkerhed forbundet med at inferere fra spørgeskema-besvarelserne (30% besvar) til den totale population af borgere, som har fået hjælp hos Fundamentet. Disse usikkerheder er uddybet i dataafsnittet.	Værdier fra VIVE's (2018) rapport over offentlige udgifter til socialt udsatte borgere fremskrevet til 2020 værdier		VIVE (2018)	
	- Herunder med beskæftigelseseffekter	3			95.879 kr.		320.962 kr.
	- Herunder uden beskæftigelseseffekter	27			36.518 kr.		977.797 kr.
	Borgere ud af svær psykisk lidelse (uden beskæftigelseseffekter)	10			142.934 kr.		1.435.744 kr.
	Psykisk lidelse med misbrug (med beskæftigelseseffekter)	3			231.844 kr.		755.968 kr.
	Borgere ud af ensomhed	54	De sociale værdier er baseret på beregninger af personer fra Storbritannien. Derfor kan der være en vis usikkerhed ved at sammenligne med personer i Danmark, selvom de to lande meget ens ift. levestandard og priser.	Værdi over ekstra offentlige udgifter forbundet med ensomhed fremskrevet til 2020 værdier	8.901 kr.	Sygdomsbyrden i Danmark 2016	476.639 kr.
	Social værdi: Mindsket depression og angst	37		Social værdi fra Social Value Bank fremskrevet til 2020 værdier	308.754 kr.	HACT (2018)	11.464.686 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	34			169.137 kr.		5.757.047 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	123			20.635 kr.		2.555.322 kr.
	Social værdi: Medlem af social gruppe	54			15.532 kr.		831.789 kr.
	Social værdi: Gældfri	23			13.373 kr.		313.304 kr.
	Social værdi: Deltidsarbejde	6			10.318 kr.		63.856 kr.
	Social værdi: Frivilligt arbejde	103		Social værdi fra Social Value Bank fremskrevet til 2020 værdier	27.013 kr.	HACT (2018)	2.782.305 kr.

Trin 4				Trin 5			
	Effekt	Bruttoværdi	Dødvægt	Forskydning	Tilskrivning	Aftagning	Nettoeffekt
Inputs	Driftsudgifter	2.731.234 kr.					2.731.234 kr.
	Frivilliges tid	1.391.691 kr.					1.391.691 kr.
Borgere i Fundamentet	Borgere ud af moderat psykisk lidelse		65%		18%		
	- Med beskæftigelseseffekter	320.963 kr.					92.116 kr.
	- Uden beskæftigelseseffekter	977.797 kr.					278.142 kr.
	Borgere ud af svær psykisk lidelse (uden beskæftigelseseffekter)	1.435.775 kr.	65%		18%		408.418 kr.
	Psykisk lidelse med misbrug (med beskæftigelseseffekter)	775.968 kr.	65%		18%		220.730 kr.
	Borgere ud af ensomhed	806.737 kr.	65%		18%		272.274 kr.
	Social værdi: Mindsket depression og angst	11.464.686 kr.	65%		18%		3.290.365 kr.
	Social værdi: Godt overordnet helbred	5.757.048 kr.	65%		18%		1.652.273 kr.
	Social værdi: Mulighed for lokal rådgivning	2.555.322 kr.	65%		18%		733.378 kr.
	Social værdi: Medlem af social gruppe	831.789 kr.	65%		18%		238.723 kr.
	Social værdi: Gældfri	313.305 kr.	65%		18%		89.919 kr.
	Social værdi: Deltidsarbejde	63.856 kr.	65%		18%		18.327 kr.
Frivillige	Social værdi: Frivilligt arbejde	2.782.305 kr.	71%				806.868 kr.

USIKKERHEDER OG ANTAGELSER

Analysen af Fundamentet er baseret på en række antagelser, som påvirker resultaterne. Der er desuden usikkerheder forbundet med beregningerne og dataindsamlingen. Nedenfor er antagelserne beskrevet og det er klargjort, hvordan de kan påvirke analysens resultater. Se også tabel 18 med sensitivitetsanalyser, som beskriver, hvad der sker med SROI-ratioen, hvis effekten påvirkes positivt eller negativt.

TABEL 20 – USIKKERHEDER OG ANTAGELSER

Positive effekter	Negative effekter
Sociale værdier I analysen måles effekterne ved, at borgerne har fået et bedre psykisk og fysisk helbred, formålet at blive gældfri mv., og disse effekter er målt med sociale værdier fra Social Value Bank. Værdierne er beregnet ud fra en omfattende analyse af en stor gruppe respondenter i Storbritannien over mere end 20 år og antages derfor for at være valide estimater. Det er antaget i denne analyse, at de sociale værdier i Storbritannien er sammenlignelige med Danmark, fordi de to lande er ens på mange punkter. Hvis det viser sig, at værdierne er højere i Danmark, så vil det øge de sociale værdier for borgerne hos Fundamentet og dermed vil SROI-ratioen stige.	Sociale værdier Som tidligere nævnt er det antaget, at de sociale værdier beregnet for Storbritannien er sammenlignelige med Danmark. Hvis det viser sig, at værdierne er lavere i Danmark, vil wellbeing-effekterne falde for borgerne hos Fundamentet og SROI-ratioen vil falde.
Dødvægt Der er i analysen inkluderet dødvægt for outcome, hvilket gør det muligt at isolere den effekt, som Fundamentet har haft på borgerne. Med andre ord medregnes der kun den værdiskabelse, som Fundamentet kan tilskrives, mens den del af effekten, som kan være opstået på anden vis, er trukket fra. Dermed tages der højde for, at en del af borgerne ville have opnået de samme forbedringer hos f.eks. andre hjælpeorganisationer, gennem behandlinger i det offentlige eller på egen hånd. For de frivillige er det antaget, at en del af dem ville have fundet et andet frivilligt arbejde og dermed opnå wellbeing-effekter andetsteds. Dødvægten er fastsat ud fra spørgeskemabesvarelser fra borgerne og de frivillige. Hvis det viser sig, at dødvægtene er overestimeret i besvarelserne, vil det betyde, at mere af effekten vil kunne tilskrives Fundamentet og dermed vil SROI-ratioen stige.	Dødvægt Der er usikkerhed ved dødvægtene for outcome. Dermed er det også muligt, at dødvægtene er underestimeret, så Fundamentet ikke har skabt så meget værdi som beregnet. Dette vil få SROI-ratioen til at falde.
Tilskrivning Ligesom for dødvægt, er der usikkerhed ved antagelsen om tilskrivning. Hvis det viser sig, at tilskrivning er overestimeret, betyder det, at mere af effekten vil kunne krediteres Fundamentet og det vil få SROI-ratioen til at stige.	Tilskrivning Hvis det kan påvises, at en større del af de effekter, som borgerne har oplevet skyldes andre indsatser end Fundamentets, vil SROI-ratioen falde. Tilskrivningen kan altså være underestimeret og dermed kan SROI-ratioen til at falde hvis dette er tilfældet.
Anden værdiskabelse I analysen har det været nødvendigt at ekskludere nogle elementer, da det ikke har været muligt at måle værdien af disse. Dette er uddybet i afsnittet "Anden værdiskabelse". Hvis det var muligt at inkludere flere elementer ved at måle værdien af disse, så vil det påvirke SROI-ratioen positivt.	Data Der er ofte statistisk usikkerhed forbundet med dataindsamling – især som følge af en begrænset stikprøvestørrelse, hvilket kan mindske stikprøvens repræsentativitet for det samlede antal borgere som har været hos Fundamentet. Som nævnt er der en risiko for, at der ud fra en gennemsnitsbetragtning er flere "stærke" borgere, som har svaret på spørgeskemaet. Hvis det var muligt at få en større stikprøve, ville vi vide mere om stikprøvens repræsentativitet og hvordan det eventuelt påvirker data. Der er forsøgt at tage højde for denne usikkerhed ved at lave sensitivitetsanalyser.

REFERENCER

- ¹ HACT (2018), *UK Social Value Bank Calculator 4.0*. <https://www.hact.org.uk/value-calculator> (03/08 2021)
- ² Fundamentet, *Om os*, link: <https://fundamentet.org/om-os/> (01/07 2021)
- ³ Nicholls, J. et al. (2012), *A Guide to Social Return on Investment*, SROI Network
- ⁴ Social Value UK (2018). *Report database*. <http://www.socialvalueuk.org/report-database/> (28/06 2021)
- ⁵ Andersen, Lotte Bøgh, Kasper Møller Hansen & Robert Klemmensen, 2. udg. (2012). *Metoder i Statskundskab*, Hans Reitzels Forlag
- ⁶ Jobpatruljen (2018). *Lønsatser butik*. <http://www.jobpatruljen.dk/lonsatser/butik/> (28/06 2020)
- ⁷ VIVE (2018). *Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet, samfundsøkonomiske aspekter*. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-udsatte-borgeres-brug-af-velfaerdssystemet-6999/> , (28/06 2021)
- ⁸ DST (2021). Forbrugerprisindeks: <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/priser-og-forbrug/forbrugerpriser/forbrugerprisindeks?tab=dok> (28.06.2021)
- ⁹ HACT (2018). *Measuring the Social Impact of Community Investment: A guide to using the Wellbeing Valuation Approach*. <https://www.hact.org.uk/measuring-social-impact-community-investment-guide-using-wellbeing-valuation-approach> (28/06 2021)
- ¹⁰ Segal, J. og Lawrence Robinson (2017). *Volunteering and its Surprising Benefits*. <https://www.helpguide.org/articles/healthy-living/volunteering-and-its-surprising-benefits.htm> (28/06 2021)
- ¹¹ Arvidson, M. et al. (2013), *Valueing the social? The nature and controversies of measuring social return on investment (SROI)*, Voluntary Sector Review, Vol 4, No. 1
- ¹² Jobpatruljen (2018). *Lønsatser butik*. <http://www.jobpatruljen.dk/lonsatser/butik/> (29/06 2021)
- ¹³ Statistikbanken.dk, *FOLK1A: Folketal den 1. i kvartalet efter område, køn, alder og civilstand*, link: <https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?MainTable=FOLK1A&PLanguage=0&PXSID=0&wsid=cftree> (29/06 2021)
- ¹⁴ VIVE (2018). *Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet, samfundsøkonomiske aspekter*. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-udsatte-borgeres-brug-af-velfaerdssystemet-6999/> , (29/06 2021)
- ¹⁵ HACT (2018), *UK Social Value Bank Calculator 4.0*. <https://www.hact.org.uk/value-calculator> (29/06 2021)
- ¹⁶ Xe, *Historical Currency Rates*. <https://www.xe.com/currencytables/?from=DKK&date=2020-12-31#table-section> (29/7 2020)
- ¹⁷ VIVE (2018). *Socialt udsatte borgeres brug af velfærdssystemet, samfundsøkonomiske aspekter*. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialt-udsatte-borgeres-brug-af-velfaerdssystemet-6999/> , (28/06 2021)
- ¹⁸ Sundhedsstyrelsen (2016), *Sygdomsbyrden i Danmark 2016*. København.
- ¹⁹ Sundhedsstyrelsen (2016), *Sygdomsbyrden i Danmark 2016*. København.
- ²⁰ Statistikbanken.dk, *FOLK1A: Folketal den 1. i kvartalet efter område, køn, alder og civilstand*, link: <https://www.statistikbanken.dk/statbank5a/SelectVarVal/Define.asp?MainTable=FOLK1A&PLanguage=0&PXSID=0&wsid=cftree> (28/7 2021)
- ²¹ Strøbæk, Leise, Michael Davidsen og Pia Vivian Pedersen (2017). *Socialt udsattes dødelighed og brug af sundhedsvæsenet*, Rådet for socialt udsatte. http://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/8/88/1501665194/socialt-udsattes-doedelighed-og-brug-af-sundhedsvaesenet_endelig-version-17.-juli-2017.pdf (29/08 2021)
- ²² Sundhedsstyrelsen (2016), *Sygdomsbyrden i Danmark 2016*. København.